

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 13.09.2017 № 18-2

ЗВІТ

**про результати фінансового аудиту
Конституційного Суду України**

Київ 2017

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА.....	3
I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ’ЄКТА АУДИТУ, ЙОГО ВИДАТКІВ, СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ ТА ОЦІНКА ЗАСТОСОВАНОЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	7
<i>1.1. Розподіл відповідальності керівництва об’єкта контролю та відповідальності органу контролю.....</i>	<i>7</i>
<i>1.2. Характеристика об’єкта аудиту та нормативно-правового забезпечення його діяльності</i>	<i>8</i>
<i>1.2.1. Оцінка дотримання вимог складання та структури річної фінансової звітності.....</i>	<i>12</i>
<i>1.2.2. Оцінка існуючої облікової політики</i>	<i>14</i>
<i>1.3. Резюме аудиторського висновку</i>	<i>16</i>
<i>1.4. Оцінка стану організації внутрішнього контролю.....</i>	<i>16</i>
<i>1.5. Аналіз стану виконання рекомендацій і пропозицій Рахункової палати.....</i>	<i>21</i>
II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ ПЛАНУВАННЯ, ПРАВИЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З НИМИ В ОБЛІКУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	22
<i>2.1. Бюджетне планування та здійснення видатків</i>	<i>22</i>
<i>2.2. Розрахунки з оплати праці</i>	<i>27</i>
<i>2.3. Готівкові та безготівкові операції, розрахунки з підзвітними особами.....</i>	<i>28</i>
<i>2.4. Розрахункові операції з контрагентами</i>	<i>30</i>
<i>2.4.1. Розрахунки з постачальниками комунальних послуг</i>	<i>30</i>
<i>2.4.2. Дебіторська і кредиторська заборгованість.....</i>	<i>30</i>
<i>2.4.3. Стан обліку необоротних активів та запасів.....</i>	<i>31</i>
<i>2.4.4. Закупівлі товарів, робіт і послуг, укладання та виконання договорів.....</i>	<i>35</i>
<i>2.5. Стан ведення обліку та звітності використання бюджетних коштів і майна Автобазою Конституційного Суду України.....</i>	<i>40</i>
ВИСНОВКИ	43
ПРОПОЗИЦІЇ.....	46
Додаток 1	49
Додаток 2	51

ПРЕАМБУЛА

Фінансовий аудит Конституційного Суду України проведено департаментом з питань оборони та правоохоронної діяльності відповідно до Плану роботи Рахункової палати на II півріччя 2017 року у зв'язку з необхідністю підтвердження достовірності фінансової та бюджетної звітності за 2016 рік і I півріччя 2017 року.

Загальна оцінка системи управління та внутрішнього контролю за фінансовими ресурсами надана у звіті з урахуванням вимог чинного законодавства, а також особливостей діяльності установи як єдиного органу конституційної юрисдикції в Україні. Складений звіт містить основні висновки і пропозиції, які подаються керівництву Конституційного Суду України.

Під час аудиту проведено ідентифікацію та оцінку ризиків управління бюджетними коштами, які використовувалися на забезпечення конституційної юрисдикції в Україні, з точки зору дотримання законності та достовірності відображення здійснених операцій у звітності.

Мета аудиту:

перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами об'єктами аудиту, а також надання оцінки управління фінансовими ресурсами та внутрішнього контролю об'єктів аудиту.

Об'єкти аудиту:

- Конституційний Суд України (далі – Суд або КСУ);
- Автобаза Конституційного Суду України (далі – Автобаза).

Предмет аудиту:

- фінансова та бюджетна звітність за 2016 рік і I півріччя 2017 року;
- облікова політика об'єктів аудиту;
- фінансово-господарські операції;
- первинні документи бухгалтерського обліку за 2016 рік і I півріччя 2017 року;
- договори, укладені об'єктами аудиту, які виконувались у 2016 році та I півріччі 2017 року;
- накази та інші розпорядчі документи КСУ й Автобази за 2016 рік і I півріччя 2017 року;
- планові документи, якими передбачено використання бюджетних коштів у 2016 році та I півріччі 2017 року;
- реєстри синтетичного обліку – меморіальні ордери (накопичувальні відомості) за 2016 рік і I півріччя 2017 року;

- реєстри аналітичного обліку – книги і картки за 2016 рік і I півріччя 2017 року;
- книга «Журнал-головна» за 2016 рік і I півріччя 2017 року;
- елементи автоматизації бухгалтерського обліку за 2016 рік та I півріччя 2017 року;
- інші статистичні і довідкові матеріали та дані, що характеризують стан використання коштів Державного бюджету України;
- управлінські рішення КСУ та Автобазис з питань фінансово-господарської діяльності та інших питань, прийняті для досягнення максимальної економії ресурсів і забезпечення результативності діяльності з виконання власних повноважень;
- система внутрішнього контролю;
- внутрішнє середовище (середовище контролю), тобто існуючі на об'єктах аудиту процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила і принципи управління людськими ресурсами тощо, спрямовані на забезпечення реалізації законодавчо закріплених за КСУ функцій і завдань для досягнення визначеної мети.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту: період, охоплений аудитом (2016 рік–I півріччя 2017 року), визначено з урахуванням періодичності надання статистичної, фінансової та бюджетної звітності.

Критерії оцінки:

щодо стану фінансової та бюджетної звітності:

достовірність – інформація, наведена у фінансовій і бюджетній звітності, має бути достовірною, тобто не містити помилок та перекручень, які можуть вплинути на рішення користувачів звітності;

відповідність – фінансова та бюджетна звітність має відповідати аналогічним даним бухгалтерського обліку і звітності органів Державної казначейської служби України;

повнота – фінансова та бюджетна звітність повинна містити інформацію про всі проведені господарські операції, які мали місце і повинні бути відображені в бухгалтерському обліку та звітності;

цільове використання коштів – кошти державного бюджету використані на цілі, передбачені бюджетними призначеннями, встановленими законом про Державний бюджет України, напрямками використання бюджетних коштів, визначеними у паспорті бюджетної програми або в порядку використання бюджетних коштів, бюджетними асигнуваннями;

законність – здійснення операцій з бюджетними коштами відбувалось з дотриманням норм чинного законодавства;

щодо стану бухгалтерського обліку: ведення бухгалтерського обліку має відповідати нормам чинного законодавства та вимогам нормативно-правових актів у сфері бухгалтерського обліку.

Методика проведення аудиту:

Об'єкти аудиту перевірялися відповідно до вимог Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» та Методичних рекомендацій з проведення Рахунковою палатою фінансового аудиту, затверджених рішенням Рахункової палати від 22.09.2015 № 5-5, шляхом вивчення та аналізу нормативно-правових і розпорядчих документів, управлінських рішень, фінансової бюджетної та статистичної звітності.

Під час аудиту отримано аудиторські докази стосовно сум, відображених у фінансовій і бюджетній звітності. Аудит включає оцінку прийнятності облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, і загального представлення фінансових та бюджетних звітів.

Під час аудиту контрольною групою використано принцип вибіркової перевірки наданої інформації, в результаті якої до уваги взято тільки істотні помилки.

Використано такі аналітичні процедури: перевірка, звіряння, огляд, оцінка, опитування, підрахунок, перерахунок, повторне обчислення, порівняння, співставлення, спостереження, узагальнення, обстеження.

Для виявлення можливих випадків невідповідностей, помилок, шахрайства та незаконних дій, що можуть мати вплив на фінансовий стан об'єктів контролю, застосовано метод системного аналізу.

Тестування системи внутрішнього контролю проведено за розділами, зокрема: система внутрішнього контролю; система електронної обробки інформації; необоротні та оборотні активи; дебіторська заборгованість; грошові кошти; кредиторська заборгованість; розрахунки з підзвітними особами; розрахунки з оплати праці; розрахунки з контрагентами відповідно до умов укладених договорів; фінансова та бюджетна звітність.

Рівень суттєвості для виявлення порушень і відхилень фінансових показників встановлений з урахуванням визначених ризиків та факту того, що майно КСУ є державною власністю, а забезпечення його повноважень здійснюється на 100 відс. за рахунок коштів Державного бюджету України.

Висновок аудитора містить оцінку того, що є суттєвим як для статей балансу, взятих окремо, так і для фінансової і бюджетної звітності в цілому.

Під суттєвістю розуміється те, якою мірою встановлені аудитом помилки, порушення та недоліки в діяльності установи вплинули на повноту і достовірність формування фінансової та бюджетної звітності і результати фінансово-господарської діяльності.

Залежно від видів операцій і ступеня розкриття відповідної інформації про активи та пасиви суттєвість встановлено на такому рівні:

Визначення рівня суттєвості та оцінка ризиків

Ділянка аудиту	Ризик (високий, середній, низький)	Суттєвість визначається (відсоток від вихідних даних звітності)	Коментарі до чинників ризиків
Бюджетне планування	Середній	1 відс.	Людський фактор, прогалини в нормативному полі
Касові та безготівкові операції	Низький	2 відс.	Чітке нормативно-правове поле
Дебіторська заборгованість	Середній	1 відс.	Людський фактор, непрозорість
Кредиторська заборгованість	Середній	1 відс.	Людський фактор, непрозорість
Оплата праці	Високий	0,5 відс.	Велика питома вага у загальних видатках та складне правове поле
Запаси	Середній	1 відс.	Велика кількість активів та низький рівень фінансової дисципліни
Необоротні активи	Середній	1 відс.	Велика кількість активів та низький рівень фінансової дисципліни
Капітальний ремонт	Високий	0,5 відс.	Людський фактор, виконання робіт сторонніми організаціями, непрозорість
Система внутрішнього контролю	Середній	1 відс.	Відсутність підрозділу внутрішнього контролю
Загальний рівень	Середній	1 відс.	Враховуючи досвід попереднього аудиту

З огляду на результати попереднього аналізу ризиків і з урахуванням раніше здійснених аудитів були визначені рівні/пороги суттєвості за окремими класами (категоріями) витрат. Загальний рівень суттєвості визначений з урахуванням досвіду попереднього аудиту на рівні одного відсотка від загальної суми видатків КСУ за 2016 рік (99 078,8 тис. грн) і I півріччя 2017 року (45 034,6 тис. грн), що в абсолютному вимірі становить 990,8 тис. грн і 450,3 тис. грн відповідно. Під час аудиту також надано оцінку суттєвості виявлених відхилень за окремими категоріями звітності залежно від видів операцій і ступеня розкриття відповідної інформації про активи та пасиви.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА АУДИТУ, ЙОГО ВИДАТКІВ, СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ ТА ОЦІНКА ЗАСТОСОВАНОЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

1.1. Розподіл відповідальності керівництва об'єкта контролю та відповідальності органу контролю

Згідно зі статтею 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Керівник установи зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Таким чином, при підготовці річної фінансової та бюджетної звітності за 2016 рік і I півріччя 2017 року керівництво КСУ несе відповідальність за правильність обрання та застосування принципів облікової політики, представлення звітності в такий спосіб, що забезпечує її достовірність, тотожність і відповідність чинним законодавчим нормам.

Крім того, керівництво КСУ організовує внутрішній контроль і забезпечує його здійснення у КСУ, як головний розпорядник бюджетних коштів забезпечує управління бюджетними асигнуваннями і здійснення контролю за виконанням процедур та вимог, встановлених Бюджетним кодексом України, бере бюджетні зобов'язання і здійснює платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами¹, а також несе відповідальність за створення необхідних умов для проведення інвентаризації,² з метою вжиття заходів щодо збереження активів і попередження фактів фінансових зловживань та шахрайства.

Відповідальність Рахункової палати полягає в тому, що аудит було здійснено відповідно до Методичних рекомендацій з проведення Рахунковою палатою фінансового аудиту, затверджених рішенням Рахункової палати від 22.09.2015 № 5-5, розроблених з урахуванням вимог і положень Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI), зокрема Фундаментальних принципів здійснення аудиту в державному секторі (ISSAI 100),

¹ Статті 26, 47 і 48 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456 (зі змінами).

² Пункт 4 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879.

Фундаментальних принципів здійснення фінансового аудиту (ISSAI 200) і Керівних принципів фінансового аудиту INTOSAI (ISSAI 1000-1999).

Відповідальність контрольної групи полягає в отриманні доказів, що дають достатню та прийнятну основу для підготовки незалежного аудиторського висновку.

1.2. Характеристика об'єкта аудиту та нормативно-правового забезпечення його діяльності

Конституційний Суд України є державною організацією, що здійснює діяльність у сфері юстиції та правосуддя, розташований у м. Києві, Голосіївський район, вул. Жилянська, буд. 14.

До сфери управління КСУ належить Автобаза Конституційного Суду України, яка створена відповідно до рішення КСУ від 05.06.1997 № 5 – з, є державною організацією, що заснована на державній формі власності з правами юридичної особи, розташовується за однією адресою з КСУ.

Основними законодавчими актами, які регулюють конституційне судочинство в Україні, є Конституція України та Закон України «Про Конституційний Суд України».

У періоді, охопленому аудитом, нормативно-правове забезпечення діяльності Суду зазнало суттєвих змін. Так, Законом України від 02.06.2016 № 1401 «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» (далі – Закон № 1401), який набрав чинності **30.09.2016**, статті 124-129, 130, 131, 147, 148, 149, 151, 153 Конституції України було викладено в новій редакції.

Зокрема, до 30.09.2016 статтею 153 Конституції України встановлювалося, що порядок організації і діяльності Конституційного Суду України, процедура розгляду ним справ визначаються **законом**, а з 30.09.2016 статтею 153 Конституції України передбачено, що порядок організації та діяльності Суду, статус суддів КСУ, підстави і порядок звернення до Суду, процедура розгляду ним справ і виконання рішень **визначаються Конституцією України та законом**.

Згідно зі статтею 148 Конституції України (зі змінами, внесеними Законом № 1401), до складу Суду входять вісімнадцять суддів. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по шість суддів КСУ. Відбір кандидатур на посаду судді КСУ здійснюється на конкурсних засадах у визначеному законом порядку.

Суддя КСУ призначається на дев'ять років без права бути призначеним повторно. Суд на спеціальному пленарному засіданні Суду обирає зі свого складу Голову шляхом таємного голосування лише на один трирічний строк.

Відповідно до статті 151-1 Конституції України, Суд вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

Незважаючи на внесення вищезазначених змін до Конституції України, зокрема щодо визначення правового статусу Суду та повноважень щодо розгляду конституційних скарг, **відповідних змін не було внесено** до головного законодавчого акта в системі конституційного судоустрою і судочинства – Закону України від 16.10.1996 № 422/96 «Про Конституційний Суд України» (далі – Закону № 422)³.

Водночас, відповідно до пункту 36 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 02.06.2016 № 1402 «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402)⁴, із дня набрання чинності цим Законом та до внесення змін до законодавства про Конституційний Суд України фінансове забезпечення функціонування та діяльності КСУ визначалося, зокрема, згідно із Законом України від 07.07.2010 № 2453 «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 2453).

Так, згідно із частинами другою-четвертою статті 145 Закону № 2453 функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності КСУ здійснює цей Суд. Видатки на утримання Суду в Державному бюджеті України визначаються окремим рядком і **не можуть бути скорочені в поточному фінансовому році**.

З 05.01.2017 у зв'язку з набранням чинності змінами, внесеними до частини третьої статті 23 Бюджетного кодексу України⁵, встановлена вимога щодо неможливості зменшення бюджетних призначень на утримання судів та інших органів і установ системи правосуддя без погодження з Вищою радою правосуддя, зокрема, частину третю цієї статті доповнено реченням такого змісту: «Пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені Кабінетом Міністрів України з Вищою радою правосуддя».

Відповідно до Закону № 422, Суд – це колегіальний орган, формами роботи якого є спеціальні пленарні засідання, пленарні засідання, засідання.

Згідно із статтею 21 Закону № 422, Голова Суду очолює КСУ та **організовує його діяльність**. До повноважень Голови Суду належить:

*організація роботи колегій суддів КСУ, комісій та Секретаріату Суду;
 скликання і проведення засідань, пленарних засідань КСУ;
 розпорядження бюджетними коштами на утримання і забезпечення діяльності КСУ відповідно до кошторису, затвердженого КСУ;
 здійснення інших повноважень, передбачених цим Законом і актами КСУ, що регламентують організацію його внутрішньої роботи.*

³ Закон втратив чинність згідно із Законом України від 13.07.2017 № 2136 «Про Конституційний Суд України», що набрав чинності з 03.08.2017.

⁴ З 30.09.2016 Закон № 1402 набрав чинності, крім пунктів 39 і 48 розділу XII, що набрали чинності з 17.07.2016.

⁵ У зв'язку із набранням чинності Законом України від 21.12.2016 № 1800 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо уточнення розпорядників бюджетних коштів».

У межах своїх повноважень Суд рішенням від 14.10.2008 № 34-р/2008 затвердив Регламент Конституційного Суду України (далі – Регламент), до якого рішеннями Суду від 24.12.2009 № 17-р/2009 і від 13.06.2013 № 23-р/2013 були внесені зміни.

Регламентом визначено порядок обрання Голови Суду та його заступників; утворення колегій суддів, постійних і тимчасових комісій Суду; призначення секретарів колегій суддів; призначення керівника Секретаріату Суду; повноваження та порядок проведення засідань колегій суддів, засідань і пленарних засідань Суду; порядок підготовки матеріалів за конституційними поданнями та конституційними зверненнями до розгляду в колегії суддів, на засіданні, на пленарних засіданнях Суду; порядок розгляду справ; основні правила етикету на пленарних засіданнях; особливості діловодства в Суді; повноваження Голови Суду, інші питання внутрішньої діяльності Суду.

Відповідно до Закону № 422 та Регламенту, рішенням від 23.12.2016 № 38-р/2016 Суд визначив структурну та штатну побудову, згідно з якою до структури Суду входять Голова Суду, два його заступники, 15 суддів, 18 осіб наукових консультантів суддів, 18 осіб помічників суддів, 186 осіб Секретаріату.

Згідно із статтею 92 Закону України від 10.12.2015 № 889 «Про державну службу», з 01.05.2016 посади помічників і наукових консультантів суддів КСУ віднесені до посад патронатної служби.

Схема організаційної побудови КСУ наведена в додатку 2 до Звіту.

Відповідно до статті 5 Закону № 422, до складу Суду повинні входити вісімнадцять суддів. Протягом періоду, що перевірявся, спостерігалась тенденція до зменшення фактичної чисельності суддів: станом на 01.01.2016 повноваження здійснювали 15 суддів, на 01.01.2017 – 16, на 01.07.2017 – 13 суддів. Зокрема, посади заступників Голови Суду були вакантні.

Статтею 32 Закону № 422 визначено, що організаційне, науково-експертне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Суду здійснює Секретаріат на чолі з керівником Секретаріату, працівники якого є державними службовцями. Керівник Секретаріату КСУ призначається Конституційним Судом України за поданням Голови Суду. Положення про Секретаріат КСУ, його структура і штати затверджуються КСУ.

Положеннями параграфу 5 глави I Регламенту встановлено, що повноваження керівника Секретаріату КСУ визначені Положенням про Секретаріат Конституційного Суду України. Воно затверджене рішенням КСУ від 21.12.2011 № 26-р/2011 (далі – Положення про Секретаріат).

Згідно з пунктом 9 Положення про Секретаріат, керівник Секретаріату має першого заступника та заступника керівника Секретаріату – керівника Управління правової експертизи. Заступники керівника Секретаріату призначаються на посади та звільняються з посад Головою Суду за погодженням із Судом.

Секретаріат складається із служб, управлінь, відділів та секторів, що здійснюють свої функції на підставі затвердженого у встановленому порядку

положення про відповідний підрозділ. На всі структурні підрозділи Секретаріату Суду розроблені та є в наявності положення про управління та відділи, посадові інструкції працівників Секретаріату Суду, які затверджувалися керівником Секретаріату. Укомплектованість штатних посад Секретаріату станом на 01.07.2017 – **91,4 відс.** (за штатом 222 од., фактично 203 од., вакансії – 19 одиниць).

Указом Президента України від 10.09.1996 № 857/96 «Про медичне та побутове обслуговування суддів» Голова Суду прирівняний щодо медичного та побутового обслуговування до Прем'єр-міністра України, його заступники – до Віце-прем'єр-міністра України, судді – до міністра.

На виконання Закону № 422 Кабінет Міністрів України постановою від 08.11.96 № 1350 «Про забезпечення діяльності Конституційного Суду України» передбачив, зокрема, що суддя КСУ має право користуватися службовим автомобілем як член Кабінету Міністрів України; державний захист суддів КСУ, членів їх сімей і майна забезпечується Управлінням державної охорони України відповідно до чинного законодавства.

Необхідно відзначити, що Верховною Радою України лише **13.07.2017** було прийнято Закон України № 2136 «Про Конституційний Суд України» (далі – Закон № 2136), що набрав чинності 03.08.2017.

Так, згідно з положеннями статті 32 Закону № 2136, у складі Суду діють Велика палата, два сенати та шість колегій. Велика палата, Сенат та Колегія мають статус органів Суду.

Відповідно до статті 48 Закону № 2136, видатки на фінансове забезпечення діяльності Суду визначаються окремим рядком у Державному бюджеті України. Видатки на фінансове забезпечення діяльності Суду не можуть бути скорочені в поточному бюджетному періоді.

Слід зазначити, що чинна на сьогодні стаття 48 Закону № 2136, згідно з якою *обсяг видатків на фінансування діяльності Конституційного Суду України в наступному році не може бути меншим за обсяг видатків у попередньому фінансовому році*, не відповідає вимогам нормативно-правових актів, які регламентують правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, а також основи бюджетного процесу.

Довідково. Відповідно до частини дев'ятої статті 2 і частини третьої статті 35 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456, бюджетний запит – документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції з **відповідним обґрунтуванням** щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для його діяльності на наступні бюджетні періоди; головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують своєчасність, достовірність і зміст поданих Міністерству фінансів України бюджетних запитів.

Імперативна норма статті 48 Закону № 2136 щодо визначення обсягів видатків *не менших за обсяг видатків у попередньому фінансовому році* не узгоджується з одним із головних принципів бюджетної системи України – *принципом обґрунтованості*. Як наслідок, недотримання зазначеного принципу

може створити ризики непродуктивного використання коштів, надмірного завищення потреб.

З огляду на зазначене чинним законодавством врегульовані питання організаційного забезпечення діяльності КСУ, водночас окремі положення законодавства в частині визначення обсягів видатків на фінансування діяльності КСУ потребують нормативного врегулювання.

Рекомендація 1. Застосовувати положення статті 48 Закону № 2136 згідно із вимогами чинного законодавства, яке регламентує правові засади функціонування бюджетної системи України, КСУ при плануванні потреби на наступні роки враховувати вимоги Бюджетного кодексу України.

1.2.1. Оцінка дотримання вимог складання та структури річної фінансової звітності

Фінансова та бюджетна звітність Судом протягом 2016 року та I півріччя 2017 року складалася відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44 «Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів» (далі – Порядок № 44).

Упродовж 2016 року – I півріччя 2017 року Судом, згідно із затвердженими формами за КПКВК 0801010 «Забезпечення конституційної юрисдикції в Україні» (далі – КПКВК 0801010), як головним розпорядником бюджетних коштів надавалась до Державної казначейської служби України така фінансова і бюджетна звітність:

- «Баланс» (форма № 1);
- «Звіт про результати фінансової діяльності» (форма № 9д);
- «Звіт про рух грошових коштів»;
- «Звіт про надходження та використання коштів загального фонду» (форма № 2д);
- «Звіт про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги» (форма 4-1д);
- «Звіт про надходження і використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень» (форма 4-2д);
- «Звіт про рух необоротних активів» (форма № 5);
- «Звіт про рух матеріалів і продуктів харчування» (форма № 6);
- звіти про заборгованість за бюджетними коштами за загальним та спеціальним фондом (форма № 7д);
- звіти про заборгованість за окремими програмами (форма № 7д1).

Розкриття елементів фінансової та бюджетної звітності здійснено в пояснювальній записці (додаток 14 до звітності) та формах до неї у вигляді довідок і реєстрів.

Відповідно до бюджетної звітності, обсяги касових і фактичних видатків Суду за загальним та спеціальним фондом Державного бюджету України у 2016 році та I півріччі 2017 року за КПКВК 0801010 характеризувались показниками, наведеними в таблиці нижче.

Таблиця

Обсяги використаних асигнувань у 2016 році та I півріччі 2017 року за КПКВК 0801010*тис. грн*

Найменування	Залишок коштів на початок 2016 р.	Залишок коштів на початок 2017 р.	Затверджено на рік (зі змінами)		Касові видатки		Фактичні видатки	
			2016 рік	2017 рік	2016 рік	I півр. 2017 р.	2016 рік	I півр. 2017 р.
Загальний фонд ДБУ (ф. № 2д)	—	—	99 851,6	173 192,3	99 078,8	45 034,6	96 844,4	43 518,4
у тому числі Автобаза КСУ	—	—	17 606,0	18 931,0	17 586,3	7 774,7	15 901,1	7 622,9
Спеціальний фонд ДБУ (ф. № 4-1д)	2,7	4,6	2,0	0,1	0,1	0,1	0,1	—
у тому числі Автобаза КСУ	1,9	1,9	—	—	—	—	—	—
Спеціальний фонд ДБУ (ф. № 4-2д)	—	—	81,9	52,6	81,9	52,6	76,1	144,9
Всього	2,7	4,6	99 935,5	17 3245,0	99 160,8	45 087,3	96 920,6	43 663,3

Як видно з таблиці, касові видатки проведені в межах кошторисних призначень. За КПКВК 0801010 касові видатки в 2016 році із загального фонду здійснені в сумі 99 078,8 тис. грн, з них Автобазою – в сумі 17 586,3 тис. грн, у I-му півріччі 2017 року – 45 034,6 тис. грн, у тому числі Автобазою – 7 774,7 тис. гривень.

Зі спеціального фонду, відповідно до звіту ф. № 4-1д, касові видатки у 2016 році становили 0,1 тис. грн, згідно зі звітом ф. № 4-2д – 81,9 тис. гривень. Касові видатки Автобазою із спеціального фонду у 2016 році та I півріччі 2017 року не проводились.

Аналізом бюджетної звітності Автобазою за 2016 рік і II квартал 2017 року, наданої для узагальнення в консолідованій звітності та аналізу КСУ як головному розпоряднику бюджетних коштів, встановлено, що форми звітності складені з дотриманням Порядку № 44.

Під час проведення аудиту відхилень у заповненні та поданні форм фінансової та бюджетної звітності Суду за 2016 рік і за I півріччя 2017 року від встановленої форми та структури не виявлено.

1.2.2. Оцінка існуючої облікової політики

Згідно зі статтею 8 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон № 996), підприємство **самостійно визначає свою облікову політику; обирає форму бухгалтерського обліку** як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених цим Законом, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних; **розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів.**

Облікова політика визначає принципи, методи і процедури, які використовуються суб'єктом державного сектору для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності.⁶

Положення про облікову політику в Конституційному Суді України, затверджене розпорядженням Голови Суду від 11.01.2016 № 2/1/2016-АГ (далі – Положення про облікову політику), визначає методи оцінки, обліку і процедури, які використовуються для ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та бюджетної звітності.

Положенням про облікову політику визначено, що ведення бухгалтерського обліку і складання бюджетної та фінансової звітності здійснюються згідно з вимогами Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, наказів Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, інших нормативно-правових документів, які регулюють зазначені питання.

Розпорядженням Голови Суду від 29.03.2017 № 8/1/2017–АГ затверджене Положення про організацію бухгалтерського обліку в Конституційному Суді України (далі – Положення)⁷, яким визначено основні засади організації бухгалтерського обліку в Суді.

Пункт 16 Положення визначає, що контроль за веденням бухгалтерського обліку та раціональним використанням фінансових, матеріальних ресурсів покладається на керівника управління фінансування, бухгалтерського обліку та звітності та його заступників.

Аудитом встановлено, що за наявності змін у законодавстві до Положення про організацію бухгалтерського обліку своєчасно вносяться відповідні зміни.

Слід зазначити, що, відповідно до пункту 17 Положення, право підпису фінансової, бюджетної, податкової, статистичної звітності та звітності, яка подається до фондів соціального страхування, надається керівникові

⁶ Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11.

⁷ Попереднє Положення про організацію бухгалтерського обліку в Конституційному Суді України затверджене розпорядженням Голови Суду від 11.01.2016 № 3/1/2016 – АГ.

Секретаріату Суду (у разі його відсутності – особі, яка його заміщує).

Крім того, розпорядженням Суду від 20.05.2016 № 25-1-2016-АГ «Про делегування повноважень та узгодження організаційних питань діяльності Секретаріату КСУ» з метою ефективного вирішення організаційних питань діяльності КСУ надано право керівнику та заступнику керівника Секретаріату укладати угоди від імені КСУ з питань забезпечення його діяльності, підписувати первинні бухгалтерські документи та довіреності, в тому числі на отримання матеріальних цінностей.

Проте право першого підпису керівника Секретаріату КСУ на фінансових документах установи шляхом оформлення картки підписів, що надається до органів Казначейства, не реалізовано.

Слід зазначити, що в період здійснення аудиту право першого підпису передавалось виконуючим обов'язки Голови Суду неодноразово, декільком суддям КСУ – на короткий термін.

Така ситуація призводить до ризиків втрати контролю за управлінням бюджетними коштами в разі відсутності Голови Суду.

Аудитом встановлено, що бухгалтерський облік усіх господарських операцій у Суді здійснюється за меморіально-ордерною формою обліку з використанням програмного комплексу для обліку записів бухгалтерських операцій в облікових регістрах та формах меморіальних ордерів, затверджених наказом Державного казначейства України від 27.07.2000 № 68 «Про затвердження Інструкції про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядку їх складання», за загальним і спеціальним фондом державного бюджету окремо в розрізі кодів програмної та економічної класифікації видатків державного бюджету.

Ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань і фактів діяльності методом подвійного запису здійснювалося в 2016 році з використанням Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 № 611, із 01.01.2017 – за новим Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203.

Як самостійний структурний підрозділ Секретаріату КСУ в Суді діє управління фінансування, бухгалтерського обліку та звітності, положення про яке затверджене Головою Суду 07.06.2016.

Основними завданнями управління, відповідно до положення, є, зокрема, *забезпечення здійснення Судом повноважень головного розпорядника бюджетних коштів за закріпленою бюджетною програмою КВК 080 «Конституційний Суд України»; ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності Суду та складання звітності; забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів.*

З метою виконання покладених на управління завдань його керівник – головний бухгалтер здійснює контроль, зокрема, за відображенням у бухгалтерському обліку всіх господарських операцій; складенням звітності; цільовим та ефективним використанням фінансових, матеріальних (нематеріальних) цінностей, інформаційних і трудових ресурсів, збереженням майна; дотриманням вимог законодавства України щодо списання (передачі) рухомого і нерухомого майна та матеріальних цінностей бюджетної установи; правильністю проведення розрахунків при здійсненні оплати товарів, робіт та послуг, відповідністю перерахованих коштів обсягам виконаних робіт, придбаних товарів чи наданих послуг згідно з умовами укладених договорів; відповідністю взятих бюджетних зобов'язань бюджетним асигнуванням та відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та бюджетним асигнуванням; станом погашення та списання відповідно до законодавства України дебіторської заборгованості; дотриманням вимог законодавства України під час здійснення попередньої оплати товарів, робіт та послуг у разі їх закупівлі за бюджетні кошти.

Таким чином, керівництвом КСУ створено всі необхідні умови для організації правильного ведення бухгалтерського обліку.

Рекомендація 2. З метою ефективного вирішення організаційних питань діяльності КСУ, дотримання внутрішніх розпорядчих документів Суду вжити заходів щодо реєстрації права підпису керівником Секретаріату КСУ на фінансових документах установи, що надаються до органів Казначейства.

1.3. Резюме аудиторського висновку

Під час проведення фінансового аудиту КСУ Рахунковою палатою встановлено окремі факти порушень і недоліків, що були допущені Судом під час здійснення господарських операцій та операцій з бюджетними коштами, які деталізовані надалі у Звіті. Водночас ці факти **не вплинули на достовірність фінансової і бюджетної звітності** об'єкта аудиту станом на 01.01.2017 і на 01.07.2017, тому, відповідно, не викривляють інформації про його загальний фінансовий стан.

Отримані аудиторські докази стали підставою для надання позитивного висновку.

1.4. Оцінка стану організації внутрішнього контролю

Відповідно до статті 26 Бюджетного кодексу України, розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників повинні організовувати внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечувати їх здійснення у своїх закладах та підвідомчих бюджетних установах.

Згідно з пунктом 3 Положення про Секретаріат, загальне керівництво Секретаріатом здійснює Голова Суду, а безпосереднє керівництво та організацію його роботи – керівник Секретаріату.

Відповідно до пункту 11 Положення про Секретаріат для забезпечення внутрішнього контролю за діяльністю установи керівник Секретаріату, зокрема:

– здійснює *безпосереднє керівництво Секретаріатом, забезпечує ефективну роботу його структурних підрозділів, затверджує в межах наданих йому повноважень нормативні документи, що регламентують діяльність Секретаріату та його працівників, несе персональну відповідальність за виконання поставлених перед Секретаріатом завдань;*

– доповідає Голові Суду, його заступникам про виконання покладених на Секретаріат завдань, вносить на їх розгляд пропозиції стосовно роботи Секретаріату, організовує та **контролює виконання інших завдань і службових доручень;**

– забезпечує, видаючи відповідні розпорядження, розподіл обов'язків між своїми заступниками; організовує розроблення службових інструкцій для працівників Секретаріату та **контроль за їх виконанням;**

– затверджує зразки та описи печаток (без зображення Державного Герба України) і штампів Секретаріату, **забезпечує загальний контроль** за їх зберіганням та належним використанням;

– здійснює інші повноваження щодо організації роботи Секретаріату із забезпечення діяльності Суду, визначені рішеннями Суду, Регламентом, розпорядженнями Голови Суду;

– видає розпорядження з питань, що належать до його компетенції, систематично звітує перед Судом про діяльність Секретаріату, оперативно інформує Голову Суду про виконання поставлених перед Секретаріатом завдань, плану роботи КСУ та його Секретаріату за відповідний період, рішень Суду, доручень Голови Суду та його заступників.

Слід зазначити, що за наявності **персональної відповідальності керівника Секретаріату за виконанням поставлених перед Секретаріатом завдань** у Положенні про Секретаріат не передбачено **функції контролю керівника Секретаріату за роботою** структурних підрозділів Секретаріату, станом організації роботи з ведення статистики, діловодства, **за реалізацією Секретаріатом** прийнятих Головою Суду, його заступниками розпоряджень і засіданнями Суду **рішень, а також контролю за діяльністю Автобази.**

Розпорядженням Голови Суду від 27.11.2013 № 314-13 «Про розподіл обов'язків між керівником та першим заступником **керівника Секретаріату Конституційного Суду України**» визначено, що керівник Секретаріату в межах повноважень, передбачених пунктом 11 Положення про Секретаріат, крім здійснення безпосереднього керівництва Секретаріатом, **координує роботу** окремих управлінь, відділів, секторів та **Автобази.**

Отже, ні Положення про Секретаріат, ні інші розпорядчі документи **не передбачають контрольних функцій керівника Секретаріату за діяльністю** структурних підрозділів Секретаріату та **Автобази.**

З метою ефективного вирішення організаційних питань діяльності КСУ розпорядженням Голови Суду від 07.07.2014 № 27/1/2014-АГ затверджено Положення про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у Конституційному Суді України (далі – Положення про порядок підготовки договорів).

Згідно з пунктом 2.1 Положення про порядок підготовки договорів, відповідальним за підготовку проекту договору або договору про закупівлю, його погодження, укладення, реєстрацію та виконання є керівник самостійного структурного підрозділу Секретаріату Суду або керівник структурного підрозділу Секретаріату Суду (далі – керівник структурного підрозділу (відповідальний), до функціональних обов'язків якого належить вирішення питання, яке пропонується врегулювати шляхом укладення договору або договору про закупівлю.

Пунктом 3.5 Положення про порядок підготовки договорів визначено відповідальних і сфери відповідальності керівників структурних підрозділів, що погоджують проекти договору та договору про закупівлю. Крім того, погодження проекту здійснюється заступником Голови Суду, який, згідно з розподілом обов'язків, координує та контролює діяльність відповідального виконавця (підпункт 3.5.7 Положення про порядок підготовки договорів). При цьому **не зазначено про обов'язковість погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату.**

Відповідно до пункту 6.2 Положення про порядок підготовки договорів, у разі виявлення порушень чинного законодавства та актів Суду щодо договірної роботи сектор юридичного забезпечення зобов'язаний поінформувати про такі факти керівника Секретаріату Суду, запропонувати заходи для усунення вказаних порушень.

Згідно з пунктом 6.3 Положення про порядок підготовки договорів, керівники структурних підрозділів, уповноважені на підготовку, погодження, укладення, реєстрацію, зберігання та виконання договорів або договорів про закупівлю, несуть персональну відповідальність за невиконання вимог цього Положення.

Слід зазначити, що Положення про порядок підготовки договорів містить посилання на нормативно-правові акти, які втратили чинність (наприклад на Закон України «Про здійснення державних закупівель»), тому потребує відповідного правового врегулювання.

Під час дослідження питання організації та стану системи внутрішнього контролю встановлено, що з метою організації і здійснення внутрішнього аудиту розпорядженням Голови Суду від 24.09.2015 № 69/1/2015од «Про організацію внутрішнього аудиту в Секретаріаті Конституційного Суду України та Автобазі Конституційного Суду України» затверджено Порядок проведення внутрішнього аудиту в Секретаріаті Конституційного Суду України та Автобазі Конституційного Суду України (далі – Порядок проведення внутрішнього аудиту) і Стандарти діяльності з внутрішнього аудиту.

Відповідно до пункту 3 Порядку проведення внутрішнього аудиту, функції здійснення внутрішнього аудиту діяльності Секретаріату Суду та Автобази виконує **головний консультант з внутрішнього аудиту** (далі – головний консультант), підпорядкований та підзвітний Голові Суду.

Пунктом 4 Порядку проведення внутрішнього аудиту передбачено, що внутрішній аудит проводиться на підставі піврічних планів, що формуються головним консультантом і затверджуються Головою Суду.

План проведення внутрішніх аудитів у Секретаріаті Суду та Автобазі на I півріччя 2016 року затверджено Головою Суду 15.12.2015, згідно з ним проведено 5 аудитів. За їх результатами складено аудиторські висновки та надано рекомендації з конкретних питань, перевірених аудитами.

Відповідно до рішення КСУ від 25.04.2016 № 11-р/2016 «Про затвердження структури і штатного розпису КСУ та Секретаріату Суду», в структурі Секретаріату Суду передбачено посаду головного спеціаліста з внутрішнього аудиту (далі – головний спеціаліст).

Оскільки посада головного спеціаліста з внутрішнього аудиту з 25.04.2016 по 23.01.2017 була вакантною, **план проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2016 року не складався, керівництвом не затверджувався, відповідно, аудити не проводились.**

Згідно з посадовою інструкцією, головний спеціаліст підпорядковується і звітує безпосередньо Голові Суду, виконує завдання, визначені пунктом 3 Порядку проведення внутрішнього аудиту, та повинен, зокрема, проводити оцінку діяльності Секретаріату та Автобази Суду щодо:

- ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах, ефективності планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, обґрунтованості та результатів виконання фінансових планів, дотримання фінансово-бюджетної, планової, кошторисної дисципліни, використання матеріальних і фінансових ресурсів, повноти виявлення та мобілізації внутрішньогосподарських резервів, непродуктивних витрат і втрат, додержання встановленого порядку закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти в межах повноважень, ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань Суду та Автобази;

- законності і достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій;

- дотримання актів законодавства, планів, процедур, контрактів з питань стану збереження активів, інформації та управління державним майном.

План проведення внутрішніх аудитів на I півріччя 2017 року затверджено Головою Суду 15.02.2017 за однією темою: **аудит ефективності організаційної структури Секретаріату Суду**, який планувалось провести в дев'яти структурних підрозділах Секретаріату.

Встановлено, що в II півріччі 2016 року та I півріччі 2017 року не планувались та внутрішнім аудитом не охоплювались питання ефективності планування і використання бюджетних коштів, достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій.

Відповідно до звіту головного спеціаліста з внутрішнього аудиту за I півріччя 2017 року від 18.07.2017: *«результати внутрішніх аудитів, проведених в окремих структурних підрозділах Секретаріату Суду, будуть узагальнені в Аудиторському звіті щодо ефективності організаційної структури Секретаріату Суду після закінчення внутрішнього аудиту структурних підрозділів адміністративно-господарського напрямку. Отримана в результаті внутрішнього аудиту ефективності організаційної структури Секретаріату Суду інформація може слугувати ефективній кадровій ротации (у разі виникнення необхідності проведення) та буде корисна під час роботи над створенням та запровадженням Системи електронного документообігу».*

З метою удосконалення системи внутрішнього контролю головним спеціалістом надано пропозиції щодо оптимізації організаційної структури шляхом об'єднання самостійних структурних підрозділів за такими напрямками діяльності: організаційне забезпечення роботи Суду, юридично-правовий аналіз, адміністративно-господарська робота. Також зазначено, що відповідна оптимізація має забезпечити спрощення структури Секретаріату, підвищення ефективності координації роботи між структурними підрозділами одного функціонального напрямку та ефективний розподіл функціональних обов'язків між керівником Секретаріату та його заступниками, що суттєво посилить функцію внутрішнього контролю.

Рекомендація 3. Розробити та затвердити план проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2017 року, передбачивши питання, що стосуються ефективності планування і використання бюджетних коштів, достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій, зокрема використання коштів на проведення капітальних ремонтів приміщень Суду.

Рекомендація 4. Переглянути Положення про порядок підготовки договорів у частині актуальності посилання на нормативно-правові акти і провести відповідні коригування. Передбачити обов'язковість погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату.

Рекомендація 5. З метою удосконалення системи внутрішнього контролю за діяльністю установи в Положенні про Секретаріат Суду передбачити функції контролю керівника Секретаріату за роботою

структурних підрозділів Секретаріату, станом організації роботи з ведення статистики, діловодства, за реалізацією Секретаріатом прийнятих Головою Суду, його заступниками розпоряджень та засіданнями Суду рішень, а також контролю за діяльністю Автобазу.

1.5. Аналіз стану виконання рекомендацій і пропозицій Рахункової палати

За результатами попередніх аудитів, проведених у КСУ, Рахункова палата надавала пропозиції щодо усунення недоліків в організаційному забезпеченні діяльності та створенні належних умов для здійснення правосуддя.

КСУ розглянуто пропозиції Рахункової палати та розпорядженням Голови Суду затверджено заходи щодо усунення виявлених недоліків, зазначених у звіті Рахункової палати⁸.

Враховано пропозиції Рахункової палати щодо вдосконалення процесу бюджетного планування з урахуванням реальної потреби в бюджетних коштах КСУ та Автобазу в частині затвердження нормативів фінансового та матеріально-технічного забезпечення Суду. При формуванні паспорта бюджетної програми враховано критерій якості показників бюджетної програми щодо дотримання строків розгляду конституційних звернень (подань).

Розпорядженням Голови Суду від 02.07.2014 р. № 26/1/2014-АГ введені додаткові обмеження витрат на найм житлового приміщення з мінімальним відхиленням від граничних сум витрат на найм житлового приміщення, встановлених чинним законодавством.

З метою економного і раціонального використання бюджетних коштів проведено оптимізацію чисельності наявного автотранспорту Автобазу.

Переглянуто умови додатка «Порядок розрахунків» до договору про постачання електричної енергії: за домовленістю з ПАТ «Київенерго».

Проведено відповідними службами діагностику застарілого комп'ютерного обладнання, за результатами якої майно списано.

До структури Секретаріату введено незалежну штатну одиницю, яка підпорядковується Голові Суду, – головного спеціаліста з внутрішнього аудиту.

З метою дотримання єдиних засад організації бухгалтерського обліку на підставі норм чинного законодавства Положення про облікову політику доповнено відповідними нормами, які врегульовують документування операцій з матеріальними цінностями

Таким чином, КСУ на виконання рекомендацій Рахункової палати було вжито необхідних організаційних заходів щодо удосконалення облікової політики та забезпечення контролю за використанням бюджетних коштів.

Крім цього, Рахункова палата у звіті, складеному за результатами попереднього аудиту, наголошувала на окремих порушеннях вимог Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних

⁸ Розпорядження Голови КСУ від 18.06.2014 № 24/1/2014 – АГ.

системах». Однак на сьогодні виконання вимог статті 10 Закону України від 05.07.94 № 80/94 «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» та постанови Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 № 373 «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах» повною мірою Судом не забезпечено.

Оскільки комплексна система захисту інформації в інформаційній системі Суду загального користування перебуває в процесі створення, частина комп'ютерної техніки не відповідає сучасним вимогам операційного і прикладного програмного забезпечення, а її заміна не проведена у зв'язку з відсутністю коштів.

Рекомендація 6. Вжити заходів щодо впровадження комплексної системи захисту інформації в інформаційній системі Суду загального користування.

II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ ПЛАНУВАННЯ, ПРАВИЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З НИМИ В ОБЛІКУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

2.1. Бюджетне планування та здійснення видатків

Планування видатків на організаційне забезпечення діяльності Суду на 2016–2017 роки здійснювалося за бюджетною програмою за КПКВК 0801010 «Забезпечення конституційної юрисдикції в Україні».

Формування бюджетного запиту Суду на 2016 і 2017 роки відбувалося на підставі розрахунків структурних підрозділів Секретаріату Суду, Автобази, які узагальнювалися відділом фінансування, бухгалтерського обліку та звітності.

Пропозиції, сформовані в бюджетних запитах Суду на 2016 і 2017 роки, у законах України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» і «Про Державний бюджет України на 2017 рік» були враховані частково: затверджені бюджетні призначення за КПКВК 0801010 у сумі 99 603,5 тис. грн, або 79,6 відс. від розрахункової потреби Суду (125 138,4 тис. грн), та 173 192,3 тис. грн, або 85,9 відс. від розрахункової потреби Суду (201 512,6 тис. гривень).

Встановлено, що планування обсягів потреби в бюджетних коштах на 2016 і 2017 роки **в окремих випадках** здійснювалося без урахування принципу обґрунтованості витрат, без дотримання вимог частини третьої статті 35 Бюджетного кодексу України, пунктів 20 і 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228), пунктів 2.1 і 2.3 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687.

Так, Судом у бюджетному запиті на 2017 рік за КЕКВ 2111 «Заробітна плата» відображено потребу в сумі **133 196,2 тис. грн**, яка включала **70 363,8 тис. грн** на виплату суддівської винагороди суддів КСУ на підставі положень **проекту Закону України «Про Конституційний Суд України»**, яку повністю враховано у Законі України «Про Державний бюджет на 2017 рік» та кошторисі Суду на 2017 рік.

Разом з тим статтею 29 Закону № 422, чинного на момент складання бюджетного запиту, передбачено, що судді КСУ одержують заробітну плату та користуються іншими видами матеріального забезпечення, встановленими законами України про статус суддів.

Статтею 133 Закону № 2453 визначено, що посадовий оклад судді Конституційного Суду України встановлюється пропорційно до посадового окладу судді місцевого суду (10 мінімальних заробітних плат) з коефіцієнтом 1,3. Суддівська винагорода складається з посадового окладу та доплат за вислугу років; перебування на адміністративній посаді в суді; науковий ступінь; роботу, що передбачає доступ до державної таємниці.

Таким чином, обсяг потреби в бюджетних коштах на виплату суддівської винагороди 18 суддям КСУ мав становити, за розрахунками, **10 244,3 тис. гривень**⁹.

КСУ під час розрахунку суддівської винагороди суддів замість положень чинного законодавства застосовано положення проекту закону. Як наслідок, у порушення вимог частини третьої статті 35 Бюджетного кодексу України було завищено потребу в коштах у бюджетному запиті на 2017 рік за КЕКВ 2111 «Заробітна плата» на 60 119,5 тис. гривень¹⁰.

Крім цього, Судом до бюджетного запиту на 2017 рік, надісланого КСУ до Мінфіну **19.09.2016**, включено потребу за КЕКВ 3132 «Капітальний ремонт інших об'єктів» у сумі **10 167,9 тис. грн** фактично за показниками попереднього приблизного зведеного кошторисного розрахунку, за відсутності затвердженої у встановленому порядку проектно-кошторисної документації¹¹,

⁹ Розрахунковий обсяг потреби в бюджетних коштах на виплату суддівської винагороди суддів Суду, враховуючи норми статті 133 Закону № 2453, прийнятого середнього розміру мінімальної заробітної плати, доведеного листом Мінфіну від 28.07.2016 № 31-04110-09-9/21934 «Щодо підготовки бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2017 рік та проекту прогнозу державного бюджету на 2018–2019 роки», який з 01.01.2017 встановлений у сумі 1 600 грн, з 01.05.2017 – 1 684 грн та з 01.12.2017 – 1 762 гривні.

¹⁰ 70 363,8 тис. грн – 10 244,3 тис. грн = 60 119,5 тис. гривень.

¹¹ Експертний звіт щодо розгляду проектно-кошторисної документації на проведення капітального ремонту, розробленої Фізичною особою – підприємцем Сою Л.Б., на суму **8 795,4 тис. грн** був затверджений **11.11.2016**, надалі проектантом внесені уточнення до проектно-кошторисної документації, експертний звіт щодо розгляду уточненої проектно-кошторисної документації та зведений кошторисний розрахунок вартості проведення капітального ремонту на суму **9 315,11 тис. грн** був затверджений ДП «Спеціалізована державна експертна організація – центральна служба Української державної будівельної експертизи» **13.02.2017**.

внаслідок чого не було забезпечено достовірності і змісту бюджетного запиту, поданого Мінфіну, зокрема не дотримано пункту 2.8 розділу II Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.06.2012 за № 1057/21369.

Мінфіном не було проведено належного аналізу бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, на предмет його відповідності меті, пріоритетності, а також ефективності використання бюджетних коштів, як це передбачено **статтею 36 Бюджетного кодексу України**.

Паспортами бюджетної програми за КПКВК 0801010, затверджені видатки з *урахуванням змін* на 2016 рік у сумі **99 851,6 тис. грн**, на 2017 рік – **173 192,3 тис. гривень**.

Метою бюджетної програми в 2016 і 2017 роках було забезпечення через механізм конституційного контролю верховенства Конституції України, пріоритету прав і свобод людини і громадянина у всіх сферах суспільного та державного життя.

Відповідно до інформації про виконання результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми Суду за КПКВК 0801010 у 2016 році із 24 результативних показників, затверджених паспортом бюджетної програми на 2016 рік, 6 не виконані в повному обсязі.

Зокрема, відхилення фактичних показників від планових за результатами 2016 року за напрямом «Забезпечення виконання функцій та завдань Суду» у сумі 730,0 тис. грн пояснюється економією коштів за нарахуваннями на заробітну плату в другій половині грудня, оскільки розмір заробітної плати окремих працівників перевищив максимальну величину бази нарахування єдиного соціального внеску; наявністю 16 вакантних посад, а також економією бюджетних коштів на оплату комунальних послуг (за рахунок запровадження заходів з економії та сприятливого температурного режиму в зимовий період), відсутністю необхідності сплати судового збору за справами, розгляд яких перенесено на 2017 рік.

Аналізом переліку результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 0801010 у 2016 і 2017 роках, встановлено, що він не містив показника щодо розгляду **конституційних скарг**, який має здійснювати Суд відповідно до статті 151-1 Конституції України.

Протягом 2016 року до Суду надійшло 39 **конституційних скарг**, протягом I півріччя 2017 року – 64 **конституційні скарги**, які Судом були зареєстровані, але не розглянуті через відсутність нормативно-правової бази, якою встановлюються вимоги до процедури їх розгляду.

Опрацювання конституційних скарг, які надійшли протягом 2016 року – I півріччя 2017 року, стало можливим після набрання чинності 03.08.2017 Законом № 2136, але **накопичення нерозглянутих конституційних скарг**

призводить до збільшення терміну їх розгляду у зв'язку із завантаженістю суддів КСУ та створює ризик недосягнення в 2017 році мети бюджетної програми щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина у всіх сферах суспільного та державного життя.

Усього на забезпечення діяльності КСУ на 2016–2017 роки за бюджетною програмою 0801010 кошторисами були затверджені асигнування в сумі **273 043,9 тис. грн** (на 2016 рік – 99 851,6 тис. грн, 2017 рік – 173 192,3 тис. грн), з яких на видатки споживання – 261 367,6 тис. грн, на видатки розвитку (капітальні видатки) – 11 676,3 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що розрахунки фонду оплати праці працівників КСУ до кошторису КСУ на 2017 рік складені в загальній сумі 129 869,5 тис. грн, відповідно, в цій сумі затверджені кошторисом видатки КСУ на 2017 рік за КЕКВ 2111 «Заробітна плата».

Встановлено, що в порушення пунктів 20 і 22 Порядку № 228¹² фонд оплати праці суддям у проекті кошторису на 2017 рік був завищений на 60 259,6 тис. грн без обґрунтованих розрахунків.

У розрахунку в графі «вид виплат» зазначено кошти на реалізацію **проекту** Закону України «Про Конституційний Суд України», тоді як пункт 20 Порядку № 228 передбачає, що *під час визначення видатків у проектах кошторисів установи повинен забезпечуватися суворий режим економії коштів і матеріальних цінностей. До кошторисів можуть включатися тільки видатки, передбачені законодавством, необхідність яких обумовлена характером діяльності установи.*

При цьому новий Закон України «Про Конституційний Суд України» набрав чинності лише 03.08.2017.

Відповідно до витягу з помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України на 2017 рік за КВК 80 «Конституційний Суд України», затвердженого Мінфіном 21.01.2017¹³, бюджетні асигнування на I півріччя загалом становлять 79 251,9 тис. грн, у тому числі за КЕКВ 2110 «Оплата праці» – 59 114,2 тис. грн, за КЕКВ 2120 «Нарахування на оплату праці» – 7 738,0 тис. гривень.

Згідно з даними звіту, касові та фактичні видатки за КЕКВ 2100 «Оплата праці і нарахування на заробітну плату» становили 38 277,9 тис. грн, що на **28 574,3 тис. грн**¹⁴ менше, ніж затверджено помісячним розписом асигнувань за відповідними кодами.

¹² Пункт 22. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету, що включаються до проекту кошторису, повинні бути обґрунтовані відповідними розрахунками за кожним кодом економічної класифікації видатків бюджету або класифікації кредитування бюджету і деталізовані за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) із зазначенням вартості за одиницю.

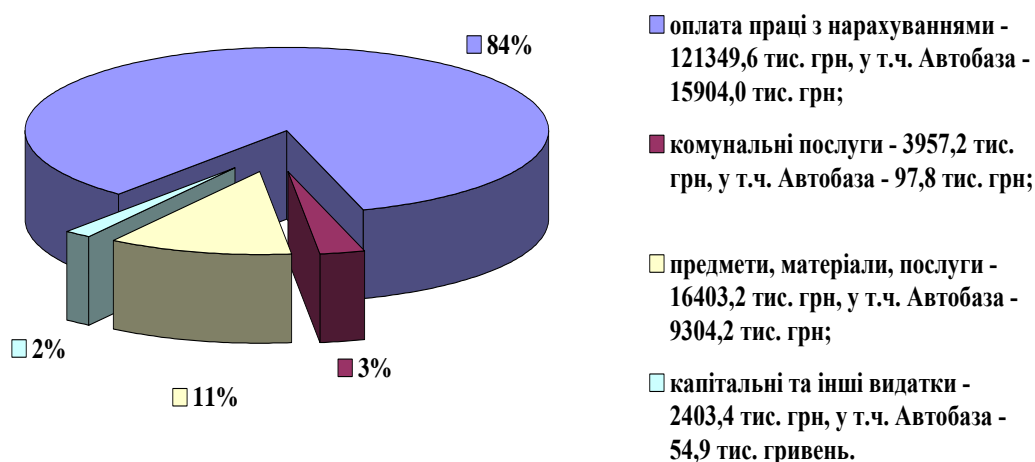
¹³ Лист Мінфіну від 25.01.2017. № 8-08/58-1562.

¹⁴ 66 852,2 тис. грн – 38 277,9 тис. гривень.

Отже, недоліки в роботі управління фінансування, бухгалтерського обліку та звітності щодо обґрунтування розрахунку видатків до кошторису на 2017 рік призвели до надмірного планування Судом коштів у сумі 60 259,6 тис. грн, з яких 28 574,3 тис. грн не використані у I півріччі 2017 року.

Структуру касових видатків кошторисних призначень КСУ, згідно із звітами про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д) за 2016 та I півріччя 2017 року, відображає діаграма.

Діаграма. Структура касових видатків КСУ за 2016 та I півріччя 2017 року

Як свідчать наведені дані, протягом періоду, що підлягав аудиту, КСУ проведені видатки в сумі **144 113,4 тис. грн**, у тому числі Автобазою – в сумі **25 360,9 тис. грн**, з них 84 відс. (121 349,6 тис. грн) спрямовано на оплату праці з нарахуваннями, 3 відс. (3 957,2 тис. грн) – на оплату комунальних послуг, 11 відс. (16 403,2 тис. грн) використано на придбання матеріалів, обладнання, інвентарю та оплату послуг, а 2 відс. (2 403,4 тис. грн) – на проведення капітального ремонту (2 133,7 тис. грн), придбання обладнання (16,5 тис. грн) і на інші поточні витрати (253,2 тис. гривень).

Встановлено, що за об'єктивних обставин (*економія коштів*) наприкінці 2016 року до державного бюджету повернено 772,8 тис. грн невикористаних відкритих асигнувань за загальним фондом.

Кредиторська заборгованість за загальним і спеціальним фондом станом на 01.07.2017 була відсутня.

Таким чином, аудитом встановлено, що видатки проведені Судом за напрямами, що відповідають затвердженим кошторисним асигнуванням на 2016–2017 роки. Фактів нецільового використання бюджетних коштів не виявлено.

Зазначені видатки достовірно і в повному обсязі відображені у фінансовій та бюджетній звітності Суду. Водночас допущені порушення чинного законодавства не викривляють інформації про його загальний фінансовий стан.

Питання використання коштів на реалізацію нового Закону України «Про Конституційний Суд України» визначено пунктом 10 прикінцевих положень Закону № 2136, зокрема, Кабінету Міністрів України доручено у **місячний строк** з дня набрання чинності цим Законом підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо фінансування першочергових заходів з реалізації цього Закону; у **тримісячний строк** з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативні акти та забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативних актів у відповідність із цим Законом; передбачити у Законі України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» та передбачати у проектах законів про Державний бюджет України на наступні роки видатки, пов'язані з реалізацією положень цього Закону.

Рекомендація 7. При підготовці бюджетного запиту Суду дотримуватись Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687, принципів, на яких ґрунтується бюджетна система, а також забезпечувати належний контроль за розпорядником коштів нижчого рівня.

Рекомендація 8. При складанні проектів кошторисів вживати заходів, передбачених пунктами 20 і 22 Порядку № 228, для недопущення затвердження в кошторисах сум, не підтверджених обґрунтованими розрахунками та не передбачених чинним законодавством.

2.2. Розрахунки з оплати праці

Згідно зі звітами про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д), питома вага видатків на оплату праці з нарахуваннями від загальної суми усіх касових видатків загального фонду КСУ (81 492,5 тис. грн) за КЕКВ 2100 «Оплата праці і нарахування на заробітну плату» у 2016 році становила 88,6 відс., або 72 212,6 тис. гривень. За I півріччя 2017 року видатки загального фонду КСУ за КЕКВ 2100 становила 33 232,9 тис. гривень.

Оплата праці суддів КСУ протягом періоду, що підлягав аудиту, здійснювалася відповідно до статті 133 Закону № 2453 (у редакції Закону України від 12.02.2015 № 192 «Про забезпечення права на справедливий суд») і пункту 36 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1402.

Фактично на оплату праці суддів КСУ за 2016 рік і I півріччя 2017 року загалом використано 10 512,2 тис. гривень.

Нарахування та виплата суддівської винагороди суддям КСУ здійснювалася відповідно до норм чинного законодавства.

Нарахування та виплата заробітної плати державним службовцям КСУ до травня 2016 року здійснювалася відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.09.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати

праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» (зі змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 644), з травня 2016 року – відповідно до статей 50, 51 і 52 Закону України «Про державну службу»; постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 289 «Про затвердження Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям»; постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 292 «Деякі питання оплати праці державних службовців у 2016 році» (зі змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.2016 № 322); постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів».

Нарахування та виплата заробітної плати працівникам патронатної служби здійснювалася відповідно до статті 92 Закону України «Про державну службу»; постанови Кабінету Міністрів України від 05.05.2016 № 323 «Про умови оплати праці працівників патронатних служб в державних органах».

Вибіркова перевірка наказів, особових справ і розрахункових листів працівників секретаріату КСУ засвідчила, що надбавки та доплати працівникам встановлювались і виплачувались з дотриманням вимог чинного законодавства.

На оплату праці працівників КСУ за 2016 рік і I півріччя 2017 року загалом використано 76 255,2 тис. гривень.

Встановлено, що бухгалтерський облік розрахунків з оплати праці у КСУ ведеться на субрахунку 661 «Розрахунки із заробітної плати».

Аналіз первинних облікових документів засвідчив, що до меморіального ордера № 5 додані всі документи, які були підставою для нарахування та виплати заробітної плати: таблиці використання робочого часу, витяги з наказів про зарахування працівників, їх звільнення, розрахунково-платіжні відомості працівників тощо.

У кінці кожного місяця підбивалися підсумки за меморіальним ордером, і одержані дані у вигляді відповідної кореспонденції рахунків записувалися до книги «Журнал-головна». Записи в меморіальному ордері № 5 «Зведення розрахункових відомостей із заробітної плати та стипендій» за 2016 рік і за I півріччя 2017 року відповідають записам у головній книзі та збігаються із сумами, відображеними у формі 2д «Звіт про надходження та використання коштів загального фонду».

Зазначені видатки достовірно і в повному обсязі відображені у фінансовій та бюджетній звітності Суду за звітні періоди.

2.3. Готівкові та безготівкові операції, розрахунки з підзвітними особами

Аудитом встановлено, що для здійснення розрахункових операцій КСУ в органах Державної казначейської служби України відкрито 6 реєстраційних рахунків та з метою перерахування членського внеску в Конференцію

Європейських Конституційних Судів¹⁵ відкрито валютний рахунок в АТ «Укресімбанк»¹⁶.

Під час аудиту операцій на реєстраційних рахунках перевірялись первинні документи, бухгалтерські облікові реєстри: меморіальний ордер № 2 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів загального фонду в органах Держказначейства України», № 3 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів спеціального фонду в органах Держказначейства України», дані порівнювалися з даними інших меморіальних ордерів, книгою «Журнал-головна» та балансом. **Правильність обліку операцій на рахунках перевірена вибіркоким способом, за результатами якого порушень і відхилень не встановлено.**

Після порівняння даних меморіального ордера № 1 «Накопичувальна відомість за касовими операціями» з даними книги «Журнал – головна», журналу реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів, касової книги, первинних документів порушень не виявлено.

Протягом 2016 року та 6 місяців 2017 року інвентаризація каси проводилася шість разів (щокварталу). За результатами перевірок склалися відповідні акти, розбіжностей не виявлено.

Надходження до каси склалися із сум відшкодування вартості міжміських розмов працівників Суду та дебіторської заборгованості за заробітною платою, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, які внесені працівниками до каси.

Записи в меморіальному ордері № 1 за 2016 рік і I півріччя 2017 року відповідають записам у головній книзі. Під час ведення касових операцій порушень не виявлено.

Аудит розрахунків з підзвітними особами, під час якого перевірялися накази на відправлення суддів і працівників Секретаріату у відрядження; журнал реєстрації відряджень; первинні документи, кошториси витрат щодо відряджень; меморіальний ордер № 8¹⁷, засвідчив, що у 2016 році на відрядження загалом використано 26,2 тис. грн, на 2017 рік затверджені видатки на відрядження становлять 362,8 тис. грн, з яких фактично використано протягом I півріччя 2017 року 83,0 тис. гривень. Записи в меморіальному ордері № 8 відповідають записам у головній книзі.

Аудитом використання коштів за розрахунками з підзвітними особами порушень вимог Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 № 59, не встановлено.

Здійснені розрахункові операції достовірно і в повному обсязі відображені в бухгалтерському обліку та фінансовій і бюджетній звітності Суду за звітні періоди.

¹⁵ Резолюція 12 Конференції європейських конституційних судів від 20.10.2000 про надання КСУ статусу повноправного члена цієї організації.

¹⁶ На підставі дозволу Державного казначейства України № 22 від 11.11.200.

¹⁷ «Накопичувальна відомість за розрахунками з підзвітними особами».

2.4. Розрахункові операції з контрагентами

2.4.1. Розрахунки з постачальниками комунальних послуг

За даними «Звіту про надходження та використання коштів загального фонду за КПКВК 0801010» (зведена форма № 2д), у 2016 році касові та фактичні видатки за загальним фондом за КЕКВ 2270 «Оплата комунальних послуг та енергоносіїв» становили 2 590,5 тис. грн, у I півріччі 2017 року – 1 334,1 тис. грн (за спеціальним фондом видатки не здійснювались), у тому числі видатки на оплату тепlopостачання – 1 382,8 тис. грн (I півріччя 2017 року – 841,7 тис. грн), водопостачання та водовідведення – 38,5 тис. грн (I півріччя 2017 року – 25,4 тис. грн), електроенергії – 1 169,2 тис. грн (I півріччя 2017 року – 505,1 тис. гривень).

Перевірка дотримання вимог договорів, укладених з постачальниками (надавачами) комунальних послуг, порядку ведення журналів, складання актів з обліку обсягів спожитої електроенергії, тепла, холодної води та актів здавання-прийняття наданих послуг (товарів) засвідчила, що видатки здійснювались згідно із встановленими тарифами та фактичними обсягами спожитої електричної енергії, водо-, тепlopостачання. Аналізом фактичних обсягів спожитої електричної енергії КСУ фактів перевищення встановлених лімітів не виявлено.

Розрахунки з контрагентами з оплати комунальних послуг та енергоносіїв проводились у КСУ з дотриманням умов укладених договорів, відповідні суми віднесені достовірно на фактичні та касові видатки, **невідповідностей і помилок під час аудиту не встановлено.**

За даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності КСУ (зведені форми), зокрема звітів про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7д) станом на 01.01.2017 і 01.07.2017, заборгованість за спожиті комунальні послуги за КЕКВ 2270 відсутня.

Під час порівняння даних, відображених в актах звірки взаєморозрахунків за спожиті комунальні послуги з ПАТ «Київенерго», ПАТ «АК Київводоканал» і у звітах про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7д) станом на 01.01.2017 і 01.07.2017, розбіжностей не встановлено.

Аудитом підтверджено, що бухгалтерський облік розрахункових операцій за КЕКВ 2270 відповідає нормативним вимогам і достовірно відображається у звітності установи.

2.4.2. Дебіторська і кредиторська заборгованість

Аудитом встановлено, що в консолідованих звітах про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7д) за 2016 рік і I півріччя 2017 року за КПКВК 0801010 була відображена:

– дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 за загальним фондом – **48,95 тис. грн**, у т. ч. за КЕКВ 2210 – 44,66 тис. грн, за КЕКВ 2250 – 4,29 тис. гривень. Порівняно з початком року дебіторська заборгованість збільшилася на 25,07 тис. грн у зв'язку з оплатою в грудні 2016 року

періодичних видань на I півріччя 2017 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти», і виданого в грудні 2016 року авансу на відрядження працівникам Автобазу;

– дебіторська заборгованість станом на 01.07.2017 за загальним фондом – **1 961,89 тис. гривень**. Порівняно з початком року заборгованість збільшилась на 1 912,94 тис. грн у зв'язку з попередньою оплатою товарів, робіт і послуг у квітні та червні 2017 року відповідно до зазначеної постанови й умов договорів (КЕКВ 2240 – 12,0 тис. грн, КЕКВ 3132 – 1 900,94 тис. гривень).

За даними бухгалтерського обліку, дебіторська заборгованість на звітну дату за спеціальним фондом і **кредиторська заборгованість за загальним і спеціальним фондом станом на 01.01.2017 та 01.07.2017 відсутня.**

Взяття зобов'язань без відповідних бюджетних призначень або з перевищенням повноважень не встановлено.

Звіркою дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями, які не відображаються у формі № 7д «Звіт про заборгованість за бюджетними коштами» за 2016 рік і I півріччя 2017 року, встановлено, що дебіторська та кредиторська заборгованість за розрахунками з операцій внутрішньовідомчої передачі запасів станом на 01.01.2017 була 83,33 тис. грн, станом на 01.07.2017 – 80,81 тис. гривень.

Дані, наведені у формі 7д «Звіт про заборгованість бюджетних установ» фінансової звітності Суду за 2016 рік та I півріччя 2017 року, відповідають обліковим даним. Статті активу та пасиву балансу справедливо і достовірно розкривають інформацію про облік зобов'язань на звітну дату.

Уся заборгованість, відображена на рахунках балансу КСУ, вважається підтвердженою та включена в акти інвентаризації розрахунків з дебіторами і кредиторами, які складені за результатами річної інвентаризації, проведеної в 2016 році.

2.4.3. Стан обліку необоротних активів та запасів

Бухгалтерській облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій у необоротні матеріальні активи та нематеріальних активів КСУ здійснювався відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби» та 122 «Нематеріальні активи», затверджених наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202, і Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11.

Елементи фінансової звітності КСУ розкривались, зокрема, у таких формах: «Звіт про рух необоротних активів» (форма № 5), «Звіт про рух матеріалів і продуктів харчування» (форма № 6).

Аналіз даних звітів форми № 1 «Баланс» і форми № 5 засвідчив, що на початок 2016 року первісна вартість основних засобів становила 66 281,11 тис. грн, на кінець звітного року – 66 064,18 тис. грн, з них, зокрема, на субрахунку 103 «Будинки та споруди» рахунку 10 «Основні засоби» обліковується адмінбудинок на вул. Жилянській, 14, вартістю 40 088,38 тис. грн (свідоцтво про право власності); на субрахунку 101 «Земельні ділянки» – земельна ділянка, відповідно до державного акта на право постійного користування землею, за первісною (переоціненою) вартістю 13 593,09 тис. гривень. Інших необоротних матеріальних активів на початок звітного року обліковувалося на 1 522,71 тис. грн, на кінець звітного року – 2 489,66 тис. гривень.

Показники «Нематеріальні активи», а саме за субрахунком 121 (авторські та суміжні з ними права), на початок і кінець 2016 року становили 344,3 тис. гривень. Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи на початок 2016 року становили 0,22 тис. грн, а на кінець року – 1 169,44 тис. гривень.

Зміни в показниках необоротних активів відбулися за рахунок збільшення на 750,02 тис. грн, у тому числі придбання цінностей за рахунок видатків загального фонду на суму 950,33 тис. грн і безкоштовного отримання активів за рахунок видатків спеціального фонду на суму 34,5 тис. грн; зменшення пов'язані зі списанням як непридатних матеріальних цінностей на 287,5 тис. грн і передачею в межах головного розпорядника бюджетних коштів Автобазі на суму 0,85 тис. гривень.

Аналіз даних, відображених у формі № 6 станом на 01.01.2017, засвідчив, що показники за субрахунками 231-239 (разом матеріали і продукти харчування) на початок звітного року становили загалом 833,25 тис. грн, на кінець звітного року – 1 387,39 тис. грн, надходження – 1 063,32 тис. грн, на господарські потреби витрачено 508,81 тис. гривень.

Відповідно до даних, зазначених у звіті форми № 2д, форми № 4-1д, протягом 2016 року КСУ придбано товарів за КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар» на загальну суму 3 239,16 тис. грн, з яких 3 191,75 тис. грн – кошти загального фонду, 47,41 тис. грн – спеціального.

Протягом 2016 року КСУ придбано товарів за КЕКВ 3110 на загальну суму (касові видатки) 51,03 тис. грн, з яких кошти загального фонду – 16,5 тис. грн; спеціального – 34,53 тис. грн (наукова література та сувенірна продукція, які взято на облік на субрахунок 1112 «Бібліотечні фонди» та 1111 «Музейні фонди»).

У I півріччі 2017 року КСУ придбано товарів і робіт (послуг) за КЕКВ 2210 на 248,87 тис. грн, з яких кошти загального фонду – 199,64 тис. грн, спеціального – 49,23 тис. грн; за КЕКВ 3110 – на 3,45 тис. грн за рахунок коштів спеціального фонду (відображено у формі № 4-2д і меморіальному ордері № 9¹⁸, безоплатно отримано та оприбутковано (взято на облік) наукову

¹⁸ «Накопичувальна відомість про вибуття та переміщення необоротних активів».

літературу та сувенірну продукцію, які обліковуються на субрахунках 1112 і 1111).

Відповідно до звіту «Баланс» (форма №1) станом на 01.07.2017, вартість запасів КСУ становить загалом 1 540,6 тис. гривень.

Слід зазначити, що станом на 01.07.2017 на субрахунку 1312 «Капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи» обліковуються товари, придбані у 2016 році **на суму 246,12 тис. грн** за КЕКВ 2210, що **не введені в експлуатацію** (12 шт. системних блоків, 8 кондиціонерів, 6 кулерів, 8 відеокамер, крісла, стільці офісні тощо).

Під час аудиту недоліків і помилок у веденні обліку розрахункових операцій КСУ з контрагентами за одержані товари не встановлено.

У результаті порівняння даних первинних документів, меморіальних ордерів, книги «Журнал – головна» з даними звітів форми № 2д «Звіт про надходження та використання коштів загального фонду», форми № 4-1д «Звіт про надходження та використання коштів, отриманих як плата за послуги», форми № 4-2д «Звіт про надходження та використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень» **розбіжностей не встановлено.**

Згідно з Інструкцією з обліку запасів бюджетних установ, затвердженою Державним казначейством України від 08.12.2000 № 125, розпорядженнями Голови КСУ від 03.07.2015 № 19/1/2015-АГ «Про створення постійно діючої комісії зі списання малоцінних та швидкозношуваних предметів» і від 12.05.2016 № 19/1/2016-АГ «Про створення постійно діючої комісії зі списання запасів та інших активів» були створені відповідні комісії.

За результатами роботи комісії за 2016 рік списано з балансу КСУ запасів на господарські потреби на загальну суму 508,81 тис. грн, протягом I півріччя 2017 року – на 536,77 тис. гривень.

Однак, відповідно до обліку обладнання, у I кварталі 2017 року було проведено заміну застарілого комп'ютерного обладнання (персональні комп'ютери, придбані до 2006 року, – 82 од.), **яке на даний час не списано і не утилізовано.**

Операції з переміщення та вибуття необоротних активів у 2016 році та I півріччі 2017 року відображені в меморіальному ордері № 9 «Накопичувальна відомість про вибуття та переміщення необоротних активів», а суми нарахованої амортизації відображені в меморіальному ордері № 17, які відповідають даним «Баланс» форми № 1 і форми № 5 «Звіт про рух необоротних активів».

Вибуття запасів (списання з балансу) в бухгалтерському обліку відображалось у типових формах обліку та списання запасів бюджетних установ, затверджених наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 № 130 «Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання».

Відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879, у

КСУ було визначено об'єкти та періодичність інвентаризації в 2016 та 2017 роках¹⁹.

На виконання розпорядження Голови Суду від 28.10.2016 № 42/1/2016-АГ «Про проведення інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків, інших статей балансу та приймання-передачі матеріальних цінностей» проведено інвентаризацію станом на 01.11.2016, за результатами якої надлишків і нестач не виявлено.

Під час аудиту²⁰ було утворено комісію, якою проведено вибірккову інвентаризацію матеріальних цінностей КСУ станом на 19.06.2017. **За результатами роботи комісії, проведеної спільно з контрольною групою Рахункової палати, розбіжностей між фактичною наявністю матеріальних цінностей і даними бухгалтерського обліку не виявлено.**

Слід зауважити, що кожному об'єкту основних засобів, які обліковуються на балансі КСУ, присвоєні інвентарні номери. При цьому з 01.01.2017 були внесені зміни до методології бухгалтерського обліку: введено новий план рахунків бухгалтерського обліку. Відповідно до наказу Мінфіну від 03.05.2017 № 481 «Про затвердження Змін до деяких методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору», пункт 4 розділу II «Класифікація основних засобів» Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, які затверджено наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11, викладено в новій редакції: *«Перші чотири знаки інвентарного (номенклатурного) номера означають номер субрахунку, п'ятий – підгрупу, всі інші знаки – порядковий номер предмета у підгрупі».*

Коригування інвентарних номерів в інвентарних картках об'єктів основних засобів КСУ з дотриманням зазначених Методичних рекомендацій не проводилось.

Аналізом правильності ведення бухгалтерського обліку, достовірності відображення у фінансовій та бюджетній звітності КСУ руху необоротних активів і запасів не виявлено жодних суттєвих недоліків і помилок, які могли б вплинути на точність, повноту і достовірність фінансової та бюджетної звітності.

Рекомендація 9. Відповідним структурним підрозділам Секретаріату КСУ провести технічну діагностику і аналіз придатності основних засобів, зокрема комп'ютерної техніки та обладнання, за результатами яких надати пропозиції щодо подальшого їх використання, списання та утилізації.

¹⁹ Розпорядження Голови Суду «Про об'єкти та періодичність інвентаризації» від 10.02.2016 № 6/1/2016-АГ і від 16.01.2017 № 1/1/2017-АГ.

²⁰ На підставі розпорядження Голови КСУ від 19.06.2017 № 14/1/2017-АГ «Про проведення інвентаризації матеріальних цінностей Конституційного Суду України».

Рекомендація 10. Призначити відповідальних осіб і до початку інвентаризації перед складанням річної звітності провести заходи з маркування інвентарних (номенклатурних) номерів основних засобів, коригування інвентарних номерів в інвентарних картках об'єктів відповідно до вимог Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, які затверджено наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11.

2.4.4. Закупівлі товарів, робіт і послуг, укладання та виконання договорів

За результатами проведених протягом 2016 року комітетом з конкурсних торгів Суду (тендерним комітетом) 6 процедур закупівель було укладено 9 договорів, на підставі яких упродовж цього періоду сплачено 4 619,9 тис. грн, з них за переговорною процедурою закупівлі – 2 172,4 тис. грн (послуги постачання водяної пари і гарячої води та постачання електроенергії), за процедурою запиту цінових пропозицій – 242,1 тис. грн і за процедурою відкритих торгів – 2 205,4 тис. гривень.

Згідно з додатком до річного плану закупівель (далі – додаток) на 2016 рік, без проведення процедур закупівель, як передбачено Законом України від 10.04.2014 № 1197 «Про здійснення державних закупівель»²¹, заплановано здійснити 123 закупівлі на загальну суму 3 656,8 тис. гривень.

У зв'язку з набранням чинності з 01.08.2016 Законом України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі» (далі – Закон № 922) і внесеними змінами до додатка, без використання електронної системи закупівель було заплановано здійснити 82 закупівлі на загальну суму 4757,2 тис. гривень.

У межах вимог Закону № 922 без застосування процедур закупівель укладено 54 договори на загальну суму 4 425,5 тис. грн, видатки за якими становили 4 235,3 тис. грн, у тому числі на закупівлю товарів – 2 503,5 тис. грн; робіт – 222,3 тис. грн; послуг – 1 509,5 тис. гривень.

Річний план закупівель на 2017 рік Суду та додаток до нього було затверджено рішенням тендерного комітету від 19.01.2017 (протокол засідання № 2). Протягом I півріччя 2017 року до річного плану закупівель Суду на 2017 рік шість разів вносились зміни.

Згідно з додатком до річного плану закупівель на 2017 рік, без використання електронної системи закупівель заплановано здійснити 152 закупівлі на загальну суму 3 919,9 тис. гривень.

У межах, дозволених Законом № 922, без застосування процедур закупівель за 6 місяців 2017 року укладено 57 договорів на загальну суму 1 609,4 тис. грн, видатки за якими становили 638,4 тис. грн, у тому числі на закупівлю товарів – 199,6 тис. грн; послуг – 438,8 тис. гривень.

Протягом I півріччя 2017 року тендерним комітетом були проведені три процедури закупівлі: дві – за переговорною процедурою (пара, гаряча вода та пов'язана продукція (теплова енергія) й електрична енергія) та одна – за

²¹ Втратив чинність з 01.08.2016.

процедурою відкритих торгів (закупівля робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень для проведення засідань колегії суддів Конституційного Суду України на вул. Жилянській, 14, м. Київ, 01033).

За результатами проведених протягом I півріччя 2017 року тендерним комітетом трьох процедур закупівель укладено три договори, на підставі яких протягом зазначеного періоду фактично сплачено 2 875,7 тис. гривень.

Загалом упродовж 2016 року–I півріччя 2017 року комітетом з конкурсних торгів Суду та тендерним комітетом проведено 9 процедур закупівель, з них 4 – за переговорною процедурою закупівлі, 4 – за процедурою відкритих торгів і 1 – за процедурою запиту цінових пропозицій.

Фактів порушень чинного законодавства при проведенні у 2016 році та I півріччі 2017 року процедур закупівель аудитом не встановлено.

Під час здійснення аудиту проведено перевірку виконання договірних зобов'язань переможцем торгів на *«закупівлю робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень для проведення засідань колегії суддів Суду по вул. Жилянській, 14, м. Київ, 01033»* ТОВ «Інженерно-Будівельна Компанія «БУТЕК».

За результатами проведених торгів між Судом (Замовник) і ТОВ «Інженерно-Будівельна Компанія «БУТЕК» (Генпідрядник) було укладено договір від 13.04.2017 № 68 на загальну суму **6 460,0 тис. гривень**.

Згідно з умовами договору, ТОВ «Інженерно-Будівельна Компанія «БУТЕК» у строки та на умовах, визначених договором, у межах договірної ціни зобов'язалося виконати власними силами і засобами (із залученням сторонніх виконавців) роботи з *капітального ремонту і облаштування приміщень для проведення засідань колегії суддів Конституційного Суду України по вул. Жилянській, 14, м. Київ, 01033*, із дотриманням чинних будівельних норм і правил та відповідно до проектних рішень, передбачених проектною документацією.

У рамках виконання умов договору від 13.04.2017 № 68 Судом у квітні 2017 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117, здійснено попередню оплату ТОВ «Інженерно-Будівельна Компанія «БУТЕК» у розмірі 30 відс. вартості обсягу робіт (6 460,0 тис. грн) з капітального ремонту і облаштування приміщень для проведення засідань колегій суддів КСУ (термін виконання робіт, згідно з умовами договору, – липень 2017 року). Перерахування коштів проведено платіжним дорученням від 25.04.2017 № 158 на суму **1 938,0 тис. гривень**.

За даними «Звіту про заборгованість за бюджетними коштами» (форма № 7д) за загальним фондом (КПКВК 0801010) дебіторська заборгованість **станом на 01.07.2017** була 1 961,89 тис. грн, у тому числі *розрахунки за виданими авансами за КЕКВ 3132* – 1 900,94 тис. грн, оскільки у травні 2017 року дебіторська заборгованість зменшилася на **37,06 тис. грн** у зв'язку з відображенням в обліку вартості виконаних робіт згідно з наданим підрядною організацією актом виконаних робіт.

Водночас, відповідно до календарного графіка виконання будівельних робіт на об'єкті «Капітальний ремонт і облаштування приміщень для проведення засідань колегії суддів Конституційного Суду України по вул. Жилианській, 14, м. Київ, 01033», що є складовою договору, до 30.06.2017 мали бути виконані роботи на суму **2 669,4** тис. гривень.

Генпідрядником **після звітнього періоду** надано акти виконаних будівельних робіт (форми КБ–2в) № 2 за травень 2017 року на суму **112,38** тис. грн та № 3 за червень-липень 2017 року на суму **588,04** тис. грн, додатково до цих актів надано акт № 1 за травень 2017 року щодо вартості устаткування, що придбавається виконавцем робіт, на суму 404,94 тис. грн і акт № 2 за червень–липень 2017 року на суму 2 424,62 тис. гривень. Замовником підписано 26.07.2017 акти виконаних робіт на загальну суму **3 567,04** тис. гривень.

За результатами контрольного огляду, проведеного 27.07.2017, підтверджено виконання робіт, зазначених Генпідрядником в актах прийняття виконаних робіт (форма № КБ-2в), загалом на суму **737,48** тис. грн (за квітень – 37,06 тис. грн, травень – 112,38 тис. грн, червень-липень – 588,04 тис. грн) і виявлено в наявності в приміщенні Суду частину незмонтованого устаткування й обладнання на загальну суму 2 103,08 тис. грн, переданого Генпідрядником Замовнику.

За даними аналітичного обліку за липень 2017 року, на субрахунок 1311 відображено обороти з взаєморозрахунків з ТОВ «Інженерно-Будівельна Компанія «БУТЕК» у загальній сумі **3 567,04** тис. грн, з яких на погашення заборгованості за виданими авансами спрямовано **1 938,0 тис. грн** (субрахунок 2113), на розрахунки з контрагентами – 1 629,038 тис. грн (субрахунок 6211).

Аудитом встановлено, що, згідно з договором (пункт 14.1), вартість придбаного та змонтованого Генпідрядником устаткування, меблів, інвентарю має підтверджуватися платіжними дорученнями, оформленими на підставі рахунка заводу-постачальника, та розрахунками транспортних і заготівельно-складських витрат за умовами договору (пункт 5.3.4). Замовник має право отримувати інформацію і копії документів (договорів, контрактів, цін, накладних, сертифікатів якості, стандартів, гарантій інших документів) на субпідрядні роботи, матеріали, обладнання, комплектуючі.

Довідково. Статтею 180 Господарського кодексу України від 16.01.2003 № 436 визначено, що зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства.

Проте Генпідрядником документи, що підтверджують вартість устаткування, придбаного виконавцем робіт (субпідрядною організацією), за квітень-липень 2017 року на суму **2 829,56 тис. грн**, з яких коштами авансу оплачено **1 200,52 тис. грн**, не було своєчасно надано Замовнику, що призвело до порушень Генпідрядником умов договору від 13.04.2017 № 68 і загальних

умов виконання господарських зобов'язань, визначених статтею 193 Господарського кодексу України.

Замовником підписано акти виконаних робіт і відображено в обліку освоєння авансу Генпідрядником за відсутності первинних документів, що підтверджують вартість устаткування та обладнання.

У зв'язку з вищевикладеним, з метою запобігання незаконним видаткам Суду під час проведення аудиту з ініціативи аудиторів Рахункової палати Генпідряднику надіслано листа КСУ від **02.08.2017** № 402-42-16/1820 із вимогою в найкоротші терміни надати документи, що підтверджують якість матеріалів, гарантійні листи, виконавчі креслення, копії товаротransпортних накладних, платіжні доручення, копії договорів/контрактів із субпідрядними організаціями.

За наданими документами проведено звірку вартості виконаних робіт і вартості придбаного субпідрядними організаціями обладнання й устаткування, переданого Замовнику.

Так, за результатами звірки **встановлено розбіжності та завищення вартості** обладнання, придбаного субпідрядними організаціями, в угодах з якими визначено право Генпідрядника *отримувати інформацію і копії документів (договорів, контрактів, цін, накладних, сертифікатів якості, стандартів, гарантій інших документів) на субпідрядні роботи, матеріали, обладнання, комплектуючі.*

Під час аудиту Генпідрядником з урахуванням виявлених Рахунковою палатою завищень вартості виконаних робіт здійснено звірку із субпідрядними організаціями та надано Замовнику коригуючий акт виконаних робіт за серпень 2017 року (форми КБ-2в) і довідку про вартість виконаних будівельних робіт та витрати за серпень 2017 року (форми КБ-3), в яких вартість обладнання і устаткування зменшено загалом на **1 016,81 тис. гривень. Документи Замовником прийняті²².**

Аудитом встановлено, що закупівля послуг з утримання **служби замовника** з метою здійснення контролю під час виконання робіт з капітального ремонту приміщень Судом не проводилась.

На здійснення технічного нагляду за виконанням робіт із капітального ремонту і облаштування приміщень Суду укладено договір № 76 від 27.04.2017 з ДП «Науково-дослідна виробничо-технічна агенція «Стратегія регіонального розвитку».

Розпорядженням керівника Секретаріату Суду від 30.06.2017 № 5/4/2017-АГ зобов'язано провідного документознавця відділу документального забезпечення та головного спеціаліста з охорони праці **забезпечувати інженерно-технічний супровід і контроль за виконанням робіт з капітального ремонту та облаштування приміщень КСУ.**

Встановлено, що працівники Секретаріату Суду, які мали здійснювати такий інженерно-технічний супровід і контроль, не були забезпечені

²² Вартість виконаних Генпідрядником робіт за серпень 2017 року – 1698,82 тис. грн, прийняті Замовником роботи з урахуванням зменшення на суму 682,01 тис. гривень.

програмними комплексами для розрахунку кошторисної документації («АВК» – автоматизований випуск кошторисів, «СТС – Смета» (БТК) – будівельні технології – кошторис тощо), що давало б можливість здійснювати належний контроль і перевірку документації, наданої підрядними організаціями.

Довідково. Відповідно до пункту 5 Положення про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у КСУ, облік і фіксація виконання договорів та договорів про закупівлю в Суді здійснюються за допомогою журналу обліку договорів. Обмін з контрагентом матеріалами щодо виконання договору або договору про закупівлю, внесення змін і доповнень до нього або його розірвання здійснює **керівник структурного підрозділу (відповідальний)** рекомендованими листами, про що ставиться відмітка у журналі обліку договорів.

У разі невиконання контрагентом або Судом умов договору або договору про закупівлю керівник структурного підрозділу (відповідальний) зобов'язаний доповісти про такий факт керівникові Секретаріату Суду.

Згідно з листком погодження до проекту договору на виконання робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень для проведення засідань колегії суддів Конституційного Суду України по вул. Жилианській, 14, м. Київ, 01033, проект договору готувався і надавався на погодження відділом управління державним майном.

Довідково. Відповідно до Положення про відділ управління державним майном, затвердженого керівником Секретаріату КСУ 14.02.2017, головним завданням відділу є управління державним майном та адміністративно-організаційне забезпечення діяльності КСУ. Відділ, згідно з покладеними на нього завданнями, здійснює підготовку, укладання та супровід договорів з підприємствами, установами та організаціями.

Згідно з Положенням про відділ юридичного забезпечення та договірної роботи КСУ, затвердженим керівником Секретаріату КСУ 09.02.2017, до головних завдань відділу віднесено, зокрема, надання правової допомоги підрозділам Секретаріату в підготовці та укладанні договорів з підприємствами, установами та організаціями, правова оцінка таких договорів; підготовка і здійснення заходів, спрямованих на виконання договірних зобов'язань, забезпечення захисту майнових прав і законних інтересів КСУ.

Водночас внутрішній розпорядчий документ, що регламентує розподіл відповідальності структурних підрозділів, їх взаємодію та порядок контролю за виконанням укладених договорів, у Суді не розроблено.

Таким чином, під час аудиту усунуто ризики незаконних видатків КСУ на загальну суму 1 016,81 тис. грн, що виникли в результаті неналежного внутрішнього контролю за виконанням робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень Суду та порушення Генпідрядником умов договору і загальних умов виконання господарських зобов'язань, визначених статтею 193 Господарського кодексу України.

Рекомендація 11. КСУ з метою належного внутрішнього контролю розробити внутрішній розпорядчий документ, що регламентує розподіл відповідальності структурних підрозділів, їх взаємодію та порядок контролю за виконанням укладених договорів.

Рекомендація 12. Під час організації та виконання робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень Суду забезпечити

розподіл відповідальності та всебічний внутрішній контроль за дотриманням Генпідрядником усіх умов договору шляхом визначення необхідних контрольних процедур і закріплення за ними відповідальних структурних підрозділів.

Рекомендація 13. Передбачити в плані проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2017 року питання законності використання коштів на оплату виконаних робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень Суду.

2.5. Стан ведення обліку та звітності використання бюджетних коштів і майна Автобазою Конституційного Суду України

Відповідно до Положення про Автобазу Конституційного Суду України, затвердженого розпорядженням Голови Суду від 12.06.2015 №14/1/2015-АГ, Автобазу створено з метою забезпечення належних умов роботи суддів Суду і працівників Секретаріату Суду, а також організації раціональної технічної експлуатації автомобільного транспорту Суду.

Згідно з метою, визначеною в підпункті 3.1 пункту 3 зазначеного Положення, предметом діяльності Автобазу є господарське обслуговування Суду та його транспортне забезпечення.

Управління Автобазою здійснює її директор, якого призначає на посаду і звільняє з посади керівник Секретаріату, на умовах, визначених у контракті, в якому зазначаються строк дії контракту, повноваження, права, обов'язки і відповідальність директора Автобазу, умови оплати праці та матеріального забезпечення, порядок та умови звільнення його з посади, інші умови найму за погодженням сторін.

Протягом 2016 року та I півріччя 2017 року Автобаза утримувалась за рахунок коштів державного бюджету за КПКВК 0801010 «Здійснення конституційної юрисдикції в Україні».

Кошторисними асигнуваннями на 2016 рік у сумі 17 334,4 тис. грн забезпечено 94,9 відс. від розрахункової потреби Автобазу, на 2017 рік у сумі 18 931,0 тис. грн – 99,2 відс. від потреби.

Слід зазначити, що, відповідно до підпункту 3.1 пункту 3 Положення про Автобазу, предметом діяльності Автобазу є забезпечення безперебійної роботи систем живлення, теплопостачання, вентиляції та кондиціонування повітря, водопостачання і водовідведення, а також ліфтового обладнання.

Водночас, згідно з пунктом 2.2 Положення про відділ управління державним майном Секретаріату Суду, затвердженого керівником Секретаріату Суду 25.04.2016, до основних завдань відділу віднесено, зокрема, також забезпечення безперебійної роботи інженерних систем та ліфтового обладнання в адмінбудинку Суду.

Отже, норми Положення про відділ управління державним майном Секретаріату Суду та Положення про Автобазу Конституційного Суду України фактично передбачають виконання ними однакових завдань.

При підготовці бюджетних запитів на 2016 і 2017 роки відділом управління державним майном Секретаріату Суду були враховані видатки на виконання завдань щодо утримання обладнання адмінбудинку Суду, зокрема на обслуговування та ремонт ліфтового обладнання, підготовку системи опалення до роботи в опалювальних період тощо.

З огляду на вищезазначене створено ризики завищення потреби в бюджетних коштах на забезпечення безперебійної роботи інженерних систем і ліфтового обладнання Суду та втрати контролю з боку Суду за виконанням Автобазою своїх завдань.

Згідно зі звітами про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д), касові видатки за 2016 рік становили 17 586,3 тис. грн, протягом I півріччя 2017 року – 7 774,7 тис. гривень.

Відповідно до фінансової звітності Автобазу (форма № 1 «Баланс» на 2016 рік і I півріччя 2017 року), первісна (переоцінена) вартість основних засобів (рядок 122 «Баланс») станом на 01.01.2016 була 5 173,7 тис. грн, станом на 01.01.2017 – 5 082,6 тис. грн, станом на 01.07.2017 – 5 189,5 тис. гривень.

Автобазою в усіх випадках склалися типові форми з обліку основних засобів суб'єктами державного сектору, затверджених спільним наказом Головного управління Державного казначейства України та Державного комітету статистики України від 02.12.97 № 125/70 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів, що належать установам і організаціям, які утримуються за рахунок державного або місцевих бюджетів, та Інструкції з їх складання»²³ і наказом Міністерства фінансів України від 13.09.2016 № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання».

Перевіркою дотримання Автобазою періодичності та порядку проведення інвентаризації необоротних активів і запасів, правильності оформлення і відображення в бухгалтерському обліку її результатів порушень не встановлено. Проведеною інвентаризацією матеріальних цінностей у 2016 році лишків і нестач не виявлено.

Загалом інформація, наведена у фінансовій і бюджетній звітності Автобазу за 2016 рік та I півріччя 2017 року, достовірно відображає фінансовий стан Автобазу, містить всі дані про проведені господарські операції.

Станом 01.07.2017 в обліку Автобазу відображено 31 од. автотранспорту, з яких на балансі Автобазу – 30 одиниць. Один спеціально обладнаний автомобіль було орендовано у ДП «Генеральна дирекція з обслуговування

²³ Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22.12.97 за № 612/2416, наказ втратив чинність на підставі наказу Міністерства фінансів від 13.09.2016 № 819/180.

іноземних представництв» для транспортного забезпечення посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона.

Станом на 01.07.2017 у бухгалтерському обліку Автобази відображено автомобіль Toyota AA7001KC, який через ДТП 26.07.2015 не підлягає відновленню. За зберігання цього автомобіля Автобаза²⁴ щомісяця сплачує 1,4 тис. грн, загалом на оплату послуг за 7 місяців 2017 року вже витрачено 9,8 тис. гривень.

Відповідно до Порядку списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2007 № 1314 (далі – Порядок № 1314), списання майна здійснюється суб'єктом господарювання, на балансі якого воно перебуває, на підставі прийнятого суб'єктом управління рішення про надання згоди на його списання.

Крім цього, в обліку Автобази рахується значна кількість різних найменувань запчастин до автомобіля «Волга» (загалом на суму 13,8 тис. грн), при цьому автомобіля такої марки Автобаза не має.

На час здійснення аудиту не вжито належних заходів щодо списання з обліку вищезазначеного майна.

Відповідно до пункту 9 Положення про експлуатацію автотранспортних засобів Автобази Конституційного Суду України, затвердженого розпорядженням Голови Суду від 10.03.2016 № 10/1/2016-АГ, суддям КСУ у відставці можуть надаватись транспортні послуги за погодженням з керівником Секретаріату для поїздок у лікувальні заклади в межах міста Києва. Згідно з пунктом 6 Положення, у вихідні та святкові дні, а також під час відряджень за межі Київської області автомобілі надаються за заявками (усними або письмовими), погодженими з Головою Суду або особою, яка його заміщає. Заявки подаються до диспетчерської Автобази за добу до виїзду автомобіля.

Під час проведення аудиту встановлено випадок надання автомобіля для поїздок колишньому судді КСУ, **повноваження якого достроково припинено** відповідно до постанови Верховної Ради України від 24.02.2014 № 775 на підставі абзацу п'ятого частини п'ять статті 126 Конституції України.

Крім цього, протягом I півріччя 2017 року колишньому судді КСУ, який **не мав права** на використання транспортного засобу через відсутність **статусу судді у відставці**, автомобіль із водієм надавався 24 дні, загальний пробіг становив 8 138 км, отже, середній пробіг автомобіля на день – 339 км, використано 991,5 л бензину А-95.

Через надання транспортних послуг суддям КСУ у відставці є ризики неекономного використання бюджетних коштів. Можливості використання транспорту суддями КСУ у відставці **потребує правового врегулювання** в Положенні про експлуатацію автотранспортних засобів Автобази КСУ, затвердженому розпорядженням Голови Суду від 10.03.2016 № 10/1/2016-АГ.

²⁴ Згідно з умовами договору від 04.04.2017 № 19.

Рекомендація 14. З метою мінімізації витрат державного бюджету Суду та Автобазі доцільно взяти всіх необхідних заходів, відповідно до вимог Порядку № 1314, для списання автомобіля Toyota, що не підлягає відновленню після аварії, та списання непридатних для використання запасних частин.

Рекомендація 15. З метою дотримання чинного законодавства, мінімізації витрат державного бюджету, запобігання зловживанням суддями у відставці своїми привілеями внести зміни до Положення про експлуатацію автотранспортних засобів Автобазис в частині затвердження граничних лімітів пробігу наданого автотранспорту або інших граничних обмежень.

Рекомендація 16. Конкретизувати сфери відповідальності структурних підрозділів Суду та Автобазис з метою забезпечення раціонального використання бюджетних коштів і людських ресурсів, зокрема шляхом укладання договорів між Судом та Автобазисом, в яких чітко визначити перелік робіт і послуг Автобазис та порядок контролю Суду за їх наданням.

ВИСНОВКИ

1. Під час аудиту отримано належні аудиторські докази для висловлення позитивного висновку.

1.1. Здійснені господарські операції достовірно і в повному обсязі відображені в бухгалтерському обліку та фінансовій і бюджетній звітності КСУ за звітні періоди. Статті активу та пасиву балансу справедливо і достовірно розкривають інформацію про облік зобов'язань на звітну дату.

Фінансова та бюджетна звітність станом на 01.01.2017 і на 01.07.2017 правильна, сформована з дотриманням встановлених вимог, забезпечує достовірність даних щодо надходжень, витрат бюджетних коштів і правильно визначає фінансовий стан КСУ в усіх суттєвих аспектах.

1.2. Виявлені порушення чинного законодавства в цілому не перевертають інформації про загальний фінансовий стан установи.

Так, встановлено, що КСУ планування обсягів потреби в бюджетних коштах на 2016 і 2017 роки в окремих випадках здійснювалося без урахування принципу обґрунтованості. Розрахунки потреби в бюджетних коштах на 2016 і 2017 роки в деяких випадках здійснювалися з недотриманням вимог Порядку № 228.

Недоліки в роботі управління фінансування, бухгалтерського обліку та звітності у частині включення всупереч пунктам 20 і 22 зазначеного Порядку в обґрунтування розрахунку до проекту кошторису на 2017 рік видатків, не передбачених законодавством, призвели до надмірного планування КСУ коштів на оплату праці – 60259,6 тис. грн, з яких 28574,3 тис. грн у I півріччі 2017 року не використані. Також до бюджетного запиту на 2017 рік включено потребу за

КЕКВ 3132 «Капітальний ремонт інших об'єктів» за показниками попереднього приблизного зведеного кошторисного розрахунку за відсутності затвердженої у встановленому порядку проектно-кошторисної документації. Отже, не було забезпечено достовірності і змісту бюджетного запиту, поданого Міністерству фінансів України.

1.3. Бюджетні кошти використовувались за цільовим призначенням. Водночас оскільки керівництво КСУ не завжди своєчасно приймало управлінські рішення, мали місце факти нераціонального використання бюджетних коштів. Так, за зберігання автомобіля, який не підлягає відновленню, проте відображається на балансі Автобази КСУ, щомісяця нею сплачувалось 1,4 тис. гривень.

2. КСУ на виконання рекомендацій Рахункової палати були вжиті організаційні заходи щодо удосконалення облікової політики та забезпечення контролю за використанням бюджетних коштів. Керівництвом установи створено всі необхідні умови для організації правильного ведення бухгалтерського обліку.

Водночас комплексна система захисту інформації в інформаційній системі КСУ загального користування перебуває в процесі створення. Частина комп'ютерної техніки не відповідає сучасним вимогам операційного і прикладного програмного забезпечення.

3. Аналіз переліку результативних показників, які характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 0801010 у 2016 і 2017 роках, свідчить, що він не містив показника щодо розгляду конституційних скарг, який КСУ повинен здійснювати відповідно до статті 151-1 Конституції України.

Разом з тим накопичення нерозглянутих конституційних скарг може призвести до збільшення терміну їх розгляду у зв'язку із завантаженістю суддів КСУ та недосягнення в 2017 році мети бюджетної програми щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина у всіх сферах суспільного та державного життя.

4. На виконання рекомендацій Рахункової палати керівництвом КСУ визначено посадову особу, що здійснює повноваження з питань внутрішнього аудиту. З метою вдосконалення системи внутрішнього контролю головним спеціалістом з питань внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок керівництву КСУ надавались пропозиції щодо оптимізації організаційної структури шляхом об'єднання самостійних структурних підрозділів за головними напрямками діяльності: організаційне забезпечення роботи КСУ, юридично-правовий аналіз, адміністративно-господарська робота.

Водночас внутрішнім аудитом не планувались до перевірки та, відповідно, не охоплювались протягом II півріччя 2016 року та I півріччя 2017 року питання ефективності планування видатків і використання бюджетних коштів, законності і достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій.

Разом з тим під час аудиту усунуто ризики незаконних видатків КСУ на загальну суму 1 016,81 тис. грн, що виникли в результаті неналежного

внутрішнього контролю за виконанням робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ та порушення генпідрядною організацією умов договору і загальних умов виконання господарських зобов'язань, визначених статтею 193 Господарського кодексу України.

5. Положення про Секретаріат КСУ та інші розпорядчі документи не передбачають контрольних функцій керівника Секретаріату за діяльністю структурних підрозділів Секретаріату та Автобази КСУ.

Право першого підпису керівника Секретаріату КСУ на фінансових документах установи шляхом оформлення картки підписів, що надається до органів Казначейства, не реалізовано. Як наслідок, є ризики втрати контролю (в разі відсутності Голови КСУ) за управлінням бюджетними коштами.

6. У Положенні про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у КСУ не визначено обов'язковості погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату.

Крім того, аудитом встановлено, що це Положення містить посилання на нормативно-правові акти, які втратили чинність (наприклад, на Закон України «Про здійснення державних закупівель»), тобто потребує відповідного правового врегулювання.

7. Норми положення про відділ управління державним майном Секретаріату КСУ та положення про Автобазу КСУ фактично передбачають виконання ними однакових завдань, що створює ризики завищення при підготовці бюджетного запиту потреби в бюджетних коштах на забезпечення утримання приміщення КСУ та втрати контролю з боку КСУ за виконанням Автобазою КСУ своїх завдань.

8. Аудитом встановлено, що станом на 01.07.2017 на субрахунку 1312 «Капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи» обліковуються товари, придбані у 2016 році на суму 246,12 тис. грн, які не введені в експлуатацію. Водночас відповідно до обліку обладнання у I кварталі 2017 року було проведено заміну застарілого комп'ютерного обладнання (персональні комп'ютери, придбані до 2006 року, – 82 од.), яке на даний час не списано і не утилізовано.

Не проведено маркування інвентарних (номенклатурних) номерів основних засобів, коригування інвентарних номерів в інвентарних картках об'єктів відповідно до вимог Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11 (зі змінами).

9. Чинним законодавством урегульовані питання організаційного забезпечення діяльності КСУ. Водночас практичне застосування норми статті 48 Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо визначення обсягів видатків не менших за обсяг видатків у попередньому фінансовому році, потребує узгодження з одним із основних принципів бюджетної системи України – принципом обґрунтованості. Недотримання цього принципу може

призвести до ризиків непродуктивного використання коштів, надмірного завищення потреб.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати аудиту поінформувати Верховну Раду України.

2. Відомості у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та запропонувати звернути увагу Міністерства фінансів України на необхідність дотримання вимог статті 36 Бюджетного кодексу України в частині проведення належного аналізу бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, на предмет його відповідності меті, пріоритетності, а також ефективності використання бюджетних коштів.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати КСУ і запропонувати:

– при підготовці бюджетного запиту КСУ дотримуватись Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687, принципів, на яких ґрунтується бюджетна система, а також забезпечувати належний контроль за розпорядником коштів нижчого рівня;

– вжити відповідних заходів, передбачених вимогами пунктів 20, 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, для недопущення під час розгляду проектів кошторисів, планів асигнувань загального фонду бюджету затвердження в кошторисах сум, не підтверджених розрахунками та не передбачених чинним законодавством;

– до переліку результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 0801010 у 2016 і 2017 роках, включити показник щодо розгляду конституційних скарг, розгляд яких КСУ повинен здійснювати відповідно до статті 151-1 Конституції України;

– застосовувати положення статті 48 Закону України «Про Конституційний Суд України» згідно з вимогами чинного законодавства, яке регламентує правові засади функціонування бюджетної системи, при плануванні потреби на наступні роки враховувати вимоги Бюджетного кодексу України;

– відповідним структурним підрозділам Секретаріату КСУ провести технічну діагностику і аналіз придатності основних засобів, зокрема комп'ютерної техніки та обладнання, за результатами яких надати пропозиції щодо подальшого їх використання, списання та утилізації. Вжити заходів щодо впровадження комплексної системи захисту інформації в інформаційній системі КСУ загального користування;

– призначити відповідальних осіб і до початку інвентаризації перед складанням річної звітності провести заходи з маркування інвентарних (номенклатурних) номерів основних засобів, коригування інвентарних номерів

в інвентарних картках об'єктів відповідно до вимог Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11;

– з метою мінімізації витрат державного бюджету КСУ та Автобазі КСУ доцільно вжити всіх необхідних заходів для списання автомобіля TOYOTA, що не підлягає відновленню після аварії, та списання непридатних для використання запасних частин;

– з метою запобігання зловживанням суддями у відставці своїми привілеями внести зміни до Положення про експлуатацію автотранспортних засобів Автобазі в частині затвердження граничних лімітів пробігу наданого автотранспорту або інших граничних обмежень;

– конкретизувати внутрішнім розпорядчим документом сфери відповідальності структурних підрозділів КСУ та Автобазі КСУ з метою зменшення ризиків нераціонального використання бюджетних коштів і людських ресурсів;

– під час організації та виконання робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ забезпечити розподіл відповідальності та всебічний внутрішній контроль за дотриманням генпідрядною організацією умов договору шляхом визначення необхідних контрольних процедур і відповідальних за них структурних підрозділів;

– з метою ефективного вирішення організаційних питань діяльності КСУ, дотримання внутрішніх розпорядчих документів КСУ вжити заходів щодо реєстрації права підпису керівником Секретаріату КСУ на фінансових документах установи, що надаються до органів Казначейства;

– переглянути Положення про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у КСУ в частині актуальності посилання на нормативно-правові акти, провести відповідні коригування, передбачити обов'язковість погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату КСУ, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату КСУ;

– з метою належного внутрішнього контролю розробити внутрішній розпорядчий документ, що регламентує розподіл відповідальності структурних підрозділів, їх взаємодію та порядок контролю за виконанням укладених договорів;

– з метою удосконалення системи внутрішнього контролю за діяльністю установи в Положенні про Секретаріат Конституційного Суду України передбачити функції контролю керівника Секретаріату щодо роботи структурних підрозділів Секретаріату, контролю за станом організації роботи з ведення статистики, діловодства, контролю за реалізацією Секретаріатом прийнятих Головою Суду, його заступниками розпоряджень та засіданнями Суду рішень, а також контролю за діяльністю Автобазі КСУ;

– розглянути пропозиції головного спеціаліста з питань внутрішнього аудиту щодо оптимізації організаційної структури шляхом об'єднання самостійних структурних підрозділів за головними напрямками діяльності:

організаційне забезпечення роботи КСУ, юридично-правовий аналіз, адміністративно-господарська робота;

– для зменшення існуючих операційних ризиків забезпечити належне функціонування системи внутрішнього контролю, розробити та затвердити план проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2017 року, передбачивши питання, що стосуються ефективності планування і використання бюджетних коштів, достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій, зокрема законності використання коштів на оплату виконаних робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ.

Член Рахункової палати

В.І. Невідомий

ОПИС

ідентифікованих ризиків та їх можливі наслідки під час управління бюджетними коштами, які використовуються на забезпечення конституційної юрисдикції в Україні, з точки зору дотримання законності та достовірності відображення здійснених операцій у звітності

№ п/п	Ідентифікований ризик	Наслідок	Пріоритет
1	2	3	4
1	Неузгодженість чинного законодавства в частині визначення обсягів видатків на фінансування діяльності (<i>імперативна норма статті 48 Закону № 2136 щодо визначення обсягів видатків КСУ не менше за обсяг видатків у попередньому фінансовому році не узгоджується з одним із основних принципів бюджетної системи України – принципом обґрунтованості</i>)	Надмірне завищення потреби. Непродуктивне використання коштів. Розпорошення бюджетних коштів.	Середній
2	Наявність нерозглянутих конституційних скарг (<i>через відсутність нормативно-правової бази до 03.08.2017, якою встановлюються вимоги до процедури їх розгляду</i>)	Збільшення терміну своєчасного розгляду конституційних скарг у зв'язку із завантаженістю суддів КСУ та недосягнення в 2017 році мети бюджетної програми щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина у всіх сферах суспільного та державного життя.	Середній
3	Відсутність запланованих контрольних заходів, які б передбачали дослідження внутрішнім аудитом питань, що стосуються ефективності планування і використання бюджетних коштів, законності і достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій, зокрема використання коштів на проведення капітальних ремонтів приміщень Суду	Відсутність у керівництва Суду повної та неупередженої інформації про реальний стан щодо фінансово-господарської діяльності установи. Неможливість прийняття своєчасних управлінських рішень для запобігання негативним наслідкам. Незаконне, неекономне, непродуктивне, безрезультативне використання бюджетних коштів.	Середній
4	Відсутність права першого підпису керівника Секретаріату КСУ (<i>передбаченого внутрішніми розпорядчими документами</i>) на фінансових документах установи через неоформлення картки підписів, що надається до органів Казначейства	Втрата внутрішнього контролю за управлінням бюджетними коштами в разі відсутності Голови Суду (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки). Неможливість оперативного вирішення питань матеріального забезпечення діяльності установи	Середній
5	Включення до бюджетного запиту видатків без урахування положень чинних нормативно-правових актів	Завищення потреби у бюджетному запиті, законі про Державний бюджет України на відповідний період та кошторисі установи. Повернення до бюджету або перерозподіл невикористаних асигнувань. Розпорошення бюджетних коштів.	Високий

1	2	3	4
6	Визначення обсягу капітальних видатків за відсутності проектно-кошторисної документації	Невідповідність обсягу затверджених капітальних видатків фактичній вартості товарів (робіт, послуг), які планувалось закупити. Нераціональне та неекономне використання бюджетних коштів	Високий
7	Відсутність під час проведення робіт з капітального ремонту служби замовника	Втрата Судом контролю під час проведення робіт з капітального ремонту (<i>завищення підрядником вартості використаних матеріалів, придбаного обладнання тощо</i>). Внесення до актів виконаних робіт недостовірних даних. Шахрайство з боку підрядника. Неекономне використання бюджетних коштів.	Високий
8	Відсутність у працівників Секретаріату Суду, які здійснюють інженерно-технічний супровід і контроль за виконанням робіт з капітального ремонту, відповідних програмних комплексів, необхідних для розрахунку та перевірки кошторисної документації	Неможливість здійснювати належний контроль та перевірку кошторисної документації, наданої підрядними організаціями. Шахрайство з боку підрядника. Неекономне використання бюджетних коштів.	Середній
9	Відсутність внутрішнього контролю за дотриманням підрядниками умов укладених договорів	Занесення до актів виконаних робіт завідомо недостовірних даних. Шахрайство з боку підрядника та організації, що здійснює технічний нагляд. Неекономне використання бюджетних коштів.	
10	Занесення до актів виконаних робіт завідомо недостовірних даних (<i>завищення вартості виконаних робіт, завищення вартості використаних матеріалів, обладнання та ін.</i>)	Незаконне використання бюджетних коштів. Шахрайство з боку підрядника та організації, що здійснює технічний нагляд.	Високий
11	Відсутність внутрішнього розпорядчого документа щодо розподілу відповідальності структурних підрозділів, порядку їх взаємодії та контролю за виконанням укладених договорів	Відсутність належного внутрішнього контролю за виконанням укладених договорів.	Середній
12	Дублювання окремих завдань між структурними підрозділами (<i>завдання щодо забезпечення безперебійної роботи інженерних систем та ліфтового обладнання в адмінбудинках Суду покладені як на відділ управління державним майном Секретаріату Суду, так і на Автобазу</i>)	Завищення потреби в бюджетних коштах на забезпечення безперебійної роботи інженерних систем та ліфтового обладнання. Неекономне використання бюджетних коштів.	Середній

Схема організаційної побудови Конституційного Суду України

